III. évfolyam. 24. szám. **Kedd.** Budapest, 1902. január 28.

MAGYARSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben:		Vidékre:	
Egy hóra kor.	1.—	Egy hóra kor.	1.20
Negyedévre	3.—	Negyedévre	3.60
Félévre	6.—	Félévre	7.—
Egész évre	12.—	Egész évre	14.—

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

Főszerkesztő: **Dr. GYÖRFFY GYULA.**
Felelős szerkesztő: **BENEDEK ELEK.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. sz.
Hirdetések petit számitással, díjszabás szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Az erdélyi magyarság veszedelme.

Budapest, január 27.

«A székelység pusztulása» cim alatt irt Marosvásárhely egyik kerületének képviselője, *Sebess* Dénes egy könyvet tele tudással és égő fajszeretettel. A könyv cime hibás, mert hiszen, amiről ir, az nemcsak a székelység pusztulása, de egyuttal az erdélyi magyarság veszedelme is. Sebess Dénes látóköre e könyvben messze tul hat a székely hegyeken és bérceken. Kiterjed a Maros, Szamos és az Aranyos völgyeire, behat a radnai havasok és az érchegységek szurdokaiba s végig suhan Hunyadmegye áldott térein, le egészen a hó koszoruzta Retyezátig és meglátja mindenütt s nyomon követi azt az ethnikai és közgazdasági harcot, melyet lassan, de szivós kitartással folytatnak a románok és a szászok az erdélyi magyarság és a székelység ellen.

E könyv ereje abban van, hogy a székelységet a maga bajaival és nyomorúságaival együtt nem mint különálló valamit fogja fel, hanem összefüggésben az erdélyrészi magyarság jövendőjével. És ennek következtében még a legelfogultabban gondolkozók is meggyőződhetnek arról, hogy a székelység érdekében megindult mozgalom nem csupán helyi jelentőségü, hanem kiegészitő része a magyar társadalom ama nagy védelmi harcának, mely helyi érdekeknél magasabb és egyetemesebb hatásu érdekekért folyt. Meggyőződhetik arról is, hogy ezt a mozgalmat nemcsak nem tanácsos leszerelni, de nem is lehet, mert a nép életösztöne hajtja és kényszeriti előre azokat, kik szolgálatába szegődtek. Ennek az életösztönnek pedig, ha felébredt egyszer, nagy kényszeritő erkölcsi hatalma van, mely elsöpri azokat, kik ellene szegülnek.

Elesen metsző és boncoló e könyvnek kritikája, de nem sértő, mert érezzük mindnyájan, hogy csak az igazságot keresi és igyekszik megállapitani, mikor kimondja, hogy a történelem itélőszéke előtt egy rettentő vád emelkedik a kormányzati politika eddigi rendszerei ellen: ama könnyelmüség és rövidlátás vádja, melylyel a magyar faj legvitálisabb érdekeit Erdélyben elhanyagolták; amely megengedte és elnézte, hogy a székelység gazdaságilag és kulturailag egyaránt elhanyagolva, ne csak elszegényedjék, de egyuttal a moralis elzüllés veszedelmes lejtőjére is jusson. Kritikai bonckése éles, de a kéz mely tartja, nem kegyetlen és a sziv, mely a kezet vezeti, mélyen érző becsületes magyar sziv.

Ott azonban, ahol a veszedelem oly közel van, hol a baj oly sulyos, hogy orvoslása késedelmet nem türhet, nem sokat ér a legremekebb kritika sem, ha a kritikus nem tudja megjelölni azokat a tényleges és gyakorlati eszközöket, melyeknek ügyes alkalmazásával a mentés munkáját végre lehet hajtani. Két tényezőt jelöl meg olyat *Sebess* Dénes, amelynek összhangzatos és kitartó munkájától függ a székelység megmentése. E tényezők egyike a kormány, másika pedig maga a székely társadalom. Tisztán társadalmilag, a kormány legkomolyabb segitsége nélkül sikerre nem számithatunk. Viszont a társadalom közreműködése nélkül, kellőleg előkészitett talajra nem találva, hatástalan és gyümölcs nélkül való lesz a legderekabb kormányzati intézkedés is.

Sebess Dénes fejtegetéseit mi csak két dologgal szeretnők kiegészíteni, hogy a székely mozgalom munkásságának irányát és helyes egymásutánját tisztába hozhassuk. Az első teendő a székelység társadalmát eddigi közömbösségéből felrázni. A birtokossággal és értelmiséggel megértetni, hogy nagy nemzeti ügyet fog szolgálni, ha a székely nép érdekeit felkarolja. Ha igyekezik e népet a pusztulás utján megállitani, ha sokasodó vétkeiért és büneiért nem taszitja el ridegen magától, hanem szereti, mert az ő vére és az ő csontja. A szere-

Gazdagodjunk meg!

— A Magyarság eredeti tárcája. —

Irta: Benedek Elek.

Azon senki meg ne ütődjék, hogy mi is meg akartunk gazdagodni. Az ördög megkisértett, gyengék voltunk s bár egy ideig küzdöttünk a meggazdagodás vágya ellen, végre is az ördög volt erősebb: győzött. Minek tagadnám, hatalmába keritett a meggazdagodás vágya, de máskülönben is egyáltalán nem találtam igazságosnak, hogy körülöttünk az egész világ gazdagodik, csak mi maradunk szegények. A mészárosunknak háza van a köruton; a füszeresünknek a Wesselényi-utcában; a milimárinknak a vágó-hid tájékán s Juli néni, a zölséges kofánk, aki hat gyermekkel maradt szomoru özvegységben, minden reggel a házáról beszél, amely a külső Józsefvárosban épül s van hozzá kert is.

Az irigység nem természetem, de megszállott ez is. Mindenki boldogul a becsületes munkája után, csak mi nem. S végig futtatván ismerőseink, jó barátaink során, többekről el nem palástolt irigykedéssel konstatáltuk, hogy pár év előtt még gyalogszerrel jártak s ma már számozatlan fiakkeren vagy éppen magánfogaton fenyegetnek elgázolással, ha kisdedeinkkel sétára indulunk, ami, mellesleg mondva. Budapesten nagyobb nyomoruság a — szegénységnél. Már t. i. nem a fiakkerezés, hanem a gyermekkel való sétálás.

Sorba vettük időnkint a mi meggadagodott ismerőseinket, akik velünk egy időben s hasonló sorsban indultak az életnek s el-eltünődtünk, vajjon mi lehet hirtelen meggazdagodásuknak a titka.

— Mit gondolsz? — kérdezte az asszony.

— Mit gondolok? Nagyon egyszerü: játszottak.

— Hol?

— A börzén.

Hosszu csönd következett.

— Igen, a börzén. Mi is megtehettük volna, de nekünk nincs bátorságunk. Miből is áll a mi életünk? kiáltottam fel nem minden páthosz nélkül. Dolgozunk reggeltől estig. Ha nem csurran, cseppen, de ami cseppen, az mind eltünik, mint a pára. Adózzuk a háziurat; adózzuk az államot; adózzuk a humánus és nem humánus egyesületeket. Ami marad, az a mészárosé, füszeresé, kofáé, a szabóé, meg a suszteré. Ez igy megy esztendőről-esztendőre, mindig több a kiadás s bevétel? No, az nem bizonyosan több. Csak egy bizonyos, hogy minden esztendőben több gyerekcipő kell. És dolgozunk tovább. A külvilág dolgairól alig tudunk. Csak látjuk, hogy ez is magánfogaton jár, az is, de hogy miként jutott oda, nem tudjuk.

— Most mondtad, hogy játszottak a börzén.

— Nem gondolhatok egyebet.

Összenéztünk, de egyikünk sem merte megmondani, hogy mit gondol. Pedig egyet gondoltunk. Azt gondoltuk: hiszen egy kicsit játszhatnánk mink is. Csak *egy kicsit*.

Ez igy annyiban maradt. De csak másnap estig. Szürcsölgetvén a teát, megszólalt az asszony. Hangja reszketett, akadozva, bátortalanul mondta:

— Te, sugok neked valamit . . .

— Csak nem?

— Ne érts félre. Nézd, én a konyhapénzből időnként félretettem egy pár forintot s lassankint összevásároltam néhány papirt, sorsjegyet. Ugy-e, nem haragszol, hogy titkolóztam?

— Hol vannak azok a papirok? Ide vele!

Azt csak a szegény emberek tudják megérteni, mely igazi öröm, mikor az ember mindaddig ugy tudta, hogy semmije sincs s egyszerre kiderül, hogy van valamicskéje. Kevés, de lehet belőle valamit kezdeni. Hány gazdag ember kezdette — semmin? És im, mi kezdhetjük — kevésen, ami okvetlen több a semminél.

Folytatta az asszony:

— Nekem már megvan a tervem is. Éppen most bocsát ki egy bank záloglevelet. Jegyzünk mi is. Leteszszük biztositéknak a papirjainkat s majd protekcióra kapunk legalább ötven darab záloglevelet. Egypár nap alatt «fölmennek» néhány forinttal, akkor eladjuk s a nyereségen ujabb papirokat veszünk. Talán éppen villamost. A villamos kocsik mindig tele vannak — ez bizonyosan jó üzlet.

— Nem . . . az omnibuszok is tele vannak . . .

Jegyeztünk, — kaptunk. Ettől a naptól kezdve

tettel és vele való foglalkozás utján megnyert népet pedig meggyözni arról, hogy boldogulását ne idegen országtól, vagy egyénektől, hanem a saját véréből való székely birtokosságtól és székely értelmiségtől várja.

Ha a székely társadalom elég erös lesz önmagát reformálni, akkor az a morális hatalom, mely a székelységből kisugárzik, kényszeriteni fogja a kormányzati politikát is, ha ez még oly kicsinyes, félénk, habozó és rövid látó is lesz, mint volt eddig, hogy cselekedjék azzal a határozottsággal és erövel, melyre öt a nagy nemzeti érdekek szolgálatának kötelessége kényszeriti. Akkor nem lesz senki, aki azt hirdette elfogultan és botorul, hogy a kormányzati politika a székelységet saját vétkei és bünei miatt képtelen megmenteni. Akkor nem fogja senki azt mondani sem nekünk, sem *Sebess* Dénesnek és senkinek azok közül, kik magunkra vettük, hogy a sulyos keresztje alatt roskadozó székely népet kitartásra buzditjuk, küzdelemre és türelemre bátoritjuk, hogy a legjobb esetben is csak ábrándozók vagyunk. Hátha csakugyan ábránd a székelységnek megmentése és ennek segitségével az erdélyrészi magyarság régi eröben való viszszaállitása, hát Sebess Dénes könyvével kezünkben ábrándozzunk tovább is és álmodjuk azoknak a vértanuknak és hösöknek álmát, kiknek csontjai ott pihennek az erdélyi csatasikok hantjai alatt.

Jancsó Benedek.

Budapest, jan. 27.

A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülésén *Belicska* Béni beterjesztette a mentelmi bizottság jelentését a deési mandátum ügyéről. A Ház — *Madarász* József felszólalása után, ki vizsgálat elrendelését kérte — uj választást rendelt el a deési kerületben. *Kammerer* Ernő terjesztette ezután elő a dunántuli helyi érdekü vasutak adómentességéről szóló javaslatot, melyet a Ház ugy általánosságban, mint részleteiben vita nélkül fogadott el. A mentelmi bizottság javaslatára párviadal miatt *Rakovszky* Istvánt, *Szabó* Kálmánt, *Olay* Lajost, *Papp* Zoltánt, *Valasek* Jánost kiadta a Ház a biróságnak, ellenben a rágalmazással vádolt *Baross* Károly és a választási jog ellen elkövetett vétséggel vádolt *Artim* Mihály kiadását megtagadta. A könyvkötői munkákról szóló jelentést terjesztette még *Biró* Lajos elő, mire a Ház *Széll* Kálmán miniszterelnök kérelmére elhatározta, hogy holnaptól kezdve az 1902. évre szóló költségvetést veszi tárgyalás alá.

—

Igazolt főrend. A főrendiház állandó igazoló bizottsága *Daruváry* Alajos elnöklésével *Vay* Gábor gróf vagyoni képesitését elismerte s elhatározta, hogy ily szellemü jelentést terjeszt a főrendiház elé.

—

A katholikus önkormányzás. A katholikus önkormányzati kongresszus első, nagyobb jelentőségü eseménye szombaton délután történt. A 27-es bizottság többségének javaslatát a kongresszus általánosságban elfogadta. A szombati ülésen *Zichy* Nándor gróf, *Ugron* Gábor, *Samassa* József egri érsek és *Hoványi* Gyula szólaltak föl, de már *Hoványi* szavai teljesen elvesztek a zajban, mely türelmetlenül kérte a szavazást. Először a püspökök szavaztak a javaslat mellett, mig az alsóbbrendü papság a javaslat ellen szavazott. A szavazás eredménye a kongresszus világi tagjainak álláspontján fordult meg, kik végül *tizenhárom szónyi többséget* szereztek a 27-es bizottság javaslatának. A javaslat mellett 69-en, ellene 56-an szavaztak s igy a kongresszus azt *általánosságban elfogadta*. A részletes tárgyalás ma, hétfőn délután kezdődik meg és már is számosan iratkoztak föl szólásra. Az 1. §-nál *Ugron* Gábor, *Győrffy* Gyula dr., *Rakovszky* István, *Szemnec* Emil, *Sághy* Gyula és *Zichy* Nándor gróf szólalnak föl. Általánosságban azt tartják, hogy a javaslaton a részletes tárgyalás folyamán sokféle változtatást tesznek.

—

Hivatalos hang a tanitók fizetéséről. A sokszor hangoztatott fizetésrendezés kérdésében eddig kevés történt a tanitók érdekében. Végre a pénzügyminiszter már egész határozottan kijelentette, hogy az állami tanitókat is be fogják osztani a tisztviselők közé és belekerülnek a rangfokozatba is.

—

A képviselőház IX. biráló bizottsága ma déli 12 órakor *Köröskényi* Elek elnöklete alatt ülést tartott, melynek napirendjére *Rakovszky* István csornai mandátumának és *Bruckner* Vilmos megbizó levelének megvizsgálását tüzték ki. Miután azonban Rakovszky Istvánnak csornai mandátumát peticióval is megtámadták és a kir. Kuria itéletéről a bizottságnak hivatalos tudomása eddigelé nincs, a bizottság elhatározta, hogy a formai kifogásokat akkor fogja tárgyalni, amikor hivatalosan tudomást nyer arról, hogy a csornai mandátumot a Kuria érdemileg rendben találta. Ugyanakkor fogják megvizsgálni Bruckner Vilmos megbizó levelét is.

A sátoralja-ujhelyi választás. A Kuria ma délben kirdette ki határozatát a sátoralja-ujhelyi választás ügyében s *elrendelte a bizonyitási eljárást.* A bizonyitás csak a választási elnök ellen felhozott vádpontokra fog kiterjedni, annak a kérdésnek eldöntésére, vajjon pártatlanul járt-e el az elnök, vagy sem. A vizsgálattal a *kassai* táblát bizta meg a Kuria.

—

Jelentés a tanitók nyugdijalapjáról. A közoktatásügyi miniszter az országgyüléshez beterjesztette jelentését az orsz. tanitói nyugdijalap 1900. évi állapotáról. A tanitói nyudijalap vagyona 28,849.681 korona. Az alap a jelentés szerint évenkint körülbelül *egy millió koronával* emelkedik. Ez a szaporodás a tanitók, iskolafentartók és a szülők 30 filléres hozzá árulásából eredett. A mult évben a 30 fillérekből 764.963 korona volt a bevétel, de akármilyen tekintélyes is ez az összeg, a beszedése annyi kellemetlenséggel és nehézséggel jár, hogy a miniszter az eltörlését a törvény ujra alkotásakor inditványozza is. A nyugalmazott tanitók száma nem mutat valami nagy növekedést, bár 1875 óta már szinte eltelt az első emberöltő. 1896-ban volt 2322, 1897-ben 2590, 1898-ban 2610 és 1900-ban 3113 nyugalmazott tanító és polgári iskolai tanár. Ez utóbbiaknak 1900-ban kifizettek 1,649.928 koronát. A segitett özvegyek száma még ennél is csekélyebb mértékben növekszik: 1896-ban volt 2228, 1900-ban 2784 özvegy 833.833 korona segitséggel. Az ellátott árvák száma nemcsak hogy nem nő, de sőt fogy: 1896-ban volt 2373, 1900-ban 1643 segitett árva 112.432 korona költséggel. Az uj tanitói árvaházak megnyitása következtében örvendetesen szaporodik azoknak száma, akiket, mint egész vagy fél árvákat árvaházakban lehet elhelyezni. A tanitói állásoknak 30.000-et megközelitő számából a dijakat csak 22.554 állás után fizették és ebből a számból is csak 21.130 tanitónak biztositja az alap nyugdijra való jogosultságát. A tanitók egy csekélyebb részének, mint a fővárosi tanitóknak is, más alapból fizetik a nyugdijat, a többi hiányzó egynéhány ezer a nyugdij kötelékébe még be nem állott ideiglenes fiatal tanitók közül való. A nyugdijra jogosult tanitók száma volt 1896-ban 18.606, 1898-ban 19.794 és 1900-ban 21.130. Egyidejüleg benyujtotta a miniszter a felekezeti, törvényhatósági stb. középiskolák, jogakadémiák és tanitóképzők tanárainak nyugdijalapjáról való jelentését. 88 tanintézet 802 rendszeresitett állással szerepel az alap számadásában és összesen 673 tanárnak biztositja nyugdijra való jogosultságát. Ennek az 1894-ben alapitott intézetnek évi szükséglete 274.978 korona volt. Az alap vagyona 2,677.593 korona, az előbbi

---

mindig a tőzsdei árfolyamokat néztük elöször az ujságokban. A mi zálogleveleink ugy állottak, mint egy szobor. Mereven, ridegen. Sem fölfelé nem mentek, sem alább nem ereszkedtek.

— Szilárd! — biztattuk egymást. Nézd, hogy hullámzanak a többi papirok, egyszer föl, másszor le, a mienk meg sem mozdul.

És teltek, multak napok, hetek, hónapok, világ minden kincseért sem mozdult volna meg a mi papirunk.

— Adjuk el! Hisz ebbe bele bukunk. Itt hoz három százalékot, mi meg fizetünk rá 6 és fél százalékot.

— Igen ám, de játszunk rá. Hát ha valamelyik megüti a főnyereményt.

— Az igaz. Hagyjuk hát.

És jöttek negyedről-negyedre a banktól a kimutatások. Széles, keskeny levelek, vörös és kék vonalakkal össze-vissza huzgálva. A baloldalon kövér betükkel: tartozik, a jobboldalon: követel. Én elhiszem, hogy vannak emberek, akik tudják: mi az a «kamatszámegyenleg», sőt azt is, mi az a «nyereségegyenleg», imponálnak is ök nekem, de mi egészen belezavarodtunk e miszteriumokba. Több rendben megpróbáltuk kimagyarázni, az asszony egyet mondott, én mást mondottam, mig végre keserü szemrehányást tettünk egymásnak, hogy végre is, ha valaki «üzletbe» fog, azzal legalább is eleve tisztában kell lennie, hogy mi a «kamatszám» meg a «nyereségegyenleg». Ha még az egyikkel nem is volna tisztában, legalább a másikkal.

— Mi lesz most velünk? Mert annyit látok, hogy baj van. A kamat is emelkedik. Most már 7 százalék. Sőt nézz ide, asszony, a papir is megmozdult!?

— Megmozdult!?

— Meg. Lefelé.

— Mutasd. Jesszus Máriám! Öt forinttal esett! Tönkre megyünk.

— No no . . . majd megsegit az Isten.

De ámbár Istenben való bizodalmunk nem ingott meg, egész éjjel nem hunytuk le a szemünket.

— Tudod-e, mondta az asszony, hogy mostanában sok gazdag ember veszitette el a vagyonát?

— Tudom.

— Hogy nagyobb krach van, mint 73-ban.

— Hallottam.

— Mi sem kerüljük el.

— Ugyan! A mi krachunk! Elveszitjük a megspórolt konyhapénzedet, ennyi az egész.

— Az egész? S ez nem elég? Ezentul nehezebb lesz a spórolás. A gyermekek minden nap többet esznek.

— Hála Istennek. Szeretem, ha a gyerekeknek jó étvágyuk van. Lásd, ha mindig jó étvágyuk lett volna, most nem volna gondunk.

Idegesen, rosszkedvvel keltem föl az álmatlanul átvirrasztott éj után. Éreztem, hogy beüt a — krach.

Be is ütött. A reggeli postával levél jött a banktól: Sziveskedjék a papirjait azonnal átvenni.

Atvenni! Mivel? Miből?

— Ez a krach! — jajdult fel az asszony.

— Igen, ez a krach, mondtam én komoran.

— Mit tegyünk?

— Eladatjuk a zálogleveleket s fizetjük a differenciát meg a kamatokat. Igy csinálják a börzejátékosok mind, ha t. i. tudnak fizetni. Ha nem tudnak: csődöt mondnak. A dolog igen egyszerü és világos.

— Jöjjön, aminek jönni kell, csak a becsület megmaradjon! — mondta az asszony.

— És bár egy vöröskereszt-sorsjegy nemde?

Az asszony lesujtó pillantással mért végig. Hogy valakinek még most is humorizáló kedve legyen.

Ez igazán könnyelmüség.

Önök persze azt hiszik, hogy valójában mégis busan, lehorgasztott fejjel ballagtam a bankba. Nem, igazán nem. Ellenkezőleg, büszkén, felemelt fővel haladtam végig az utcán. Tetszett nekem, hogy engem sem kimélt meg a — krach. Hogy nemcsak a milliomosok veszitnek, de én is. S ha majd a társaságokban tapétára kerül az általános krach (és hogyne kerülne), én is összeráncolhatom a homlokomat: hja, a krach, a krach . . . bizony sok ember tönkrement . . . na, engem is megrántott egy kicsit!

. . . Egyébként a leszámolás pompásan ütött ki. A differenciákra s a kamatokra nem mentek rá mind a konyhapénzből vett sorsjegyek. Megmaradt egy magyar meg egy osztrák vörös-kereszt-sorsjegy.

Ezzel még lehet kezdeni valamit.

évvel szemben 352.459 korona gyarapodással. Nyugdijat kap 82 tanár, özvegyi segitséget 39 tanár özvegye, tiz árva pedig ellátásban részesül.

—

A temesrékási mandátum. Ma délelőtt tárgyalta a Kuria I. választási tanácsa azt a peticiót, melyet *Lendl* Adolf dr. temesrékási képviselő ellen vesztegetés, etetés-itatás és presszió cimén adtak be ellenjelöltjének, a szintén szabadelvü párti *Joanovits* Sándornak hivei. A kérvényezők képviselője, *Lehotzky* Antal dr. részletesen ismertette a vádpontokat. Lendl kortesei az ő tudtával és beleegyezésével vesztegettek, etettek-itattak. A rékási takarékpénztár igazgatói kölcsönök felmondásával fenyegették azokat, akik nem szavaznak Lendlre. Sustra községben nagy verekedést rendeztek s ott Lendl maga tüzelte híveit a verekedésre. Kéri a bizonyitás elrendelését, a választás érvénytelenitését. Ezután *Krishaber* Adolf dr. választásvédő adta elő észrevételeit a kérvény ellen.

Világ folyása

Budapest, jan. 27.

Ausztriában a *Los von Rom* mozgalom akkora mértékben terjedt szerte s akkora kárt okozott a katholikus egyháznak, hogy nagyon is érthető az a megdöbbenés, amit a mozgalom a katholikus papság körében keltett. Ennek a mozgalomnak a visszahatásaként, amint bécsi hirek mondják, *Gruscha* dr. bécsi hercegérsek, memorandumot nyujtott át a királynak. E memorandumban a hercegérsek azzal vádolja az osztrák kormányt, hogy nem tett semmit a mozgalom ellensulyozására és a katholikus egyházat fenyegető veszély elháritására. A király az emlékiratot átvette, de kijelentette *hangsulyozva*, hogy a miniszterium állásfoglalása helyes volt, mert az *alkotmányos álláspontot nem szabad* elhagynia s a kormánynak csak akkor lehetne közbelépni, ha már törvényellenessé válna az izgatás.

A szerbiai viszályba és a trónöröklési kérdésbe érdekes dolgok vegyülnek bele. Karagyorgyevics Péter herceg Pétervárra utazik, hogy fia trónöröklésének dolgát előbbre vigye. S egyuttal a szerbekhez kiáltványt intézett, és nagyapja emlékoszlopának felállitására 150 ezer frankot adott. A kiáltványban ezeket mondja:

A gonosz sors azt akarta, hogy én egy jó szerbnek és hálás unokának ezt az inditványát (az emlék oszlopot érti) a messze idegenből tegyem meg, de elhiheti nekem a szerb nép, hogy gondolatamban mindig vele vagyok, hogy szivem mindig vele érez, szerb lelkem mindig ott lebeg Szerbia felett, és sohasem szünök meg Szerbia megmentéseért imádkozni és tenni. Montenegró fejedelme, kinek lányát Karagyorgyevics vette el, szintén mindent elkövet, hogy biztositsa a szerb trónt a fiatal Karagyorgyevics számára, s most Párisba utazott pénz és befolyás szerzése céljából. De valószinüleg aligha lesz az egészből valami komoly dolog, ami kilátszik abból a beszélgetésből, melyet Goluchowski külügyminiszter folytatott Milanovics szerb miniszterrel. Goluchowski kijelentette, hogy mivel Sándor király még fiatal ember, s lehet remény arra, hogy gyermeke születik, nincs jelenleg semmi ok arra, hogy a trónöröklést most törvénynyel szabályozzák, mert később, a viszonyok változásával az elhamarkodott lépésből bonyodalmak támadnának.

Johannesburgi távirat jelenti, hogy Vilonel tábornok, ki Vynburg parancsnoka volt s 1900-ban magát megadta, most, a háboru mielőbbi befejezését óhajtva, engedélyt kért *Kitchener* lordtól, hogy 1500 burgherből álló csapatot toborozhasson *Anglia részére.* Kitchener megadta az engedélyt és Vilonel ezután azt irta Steynnak, hogy miután ő (Steyn) makacsul ragaszkodik a háboru folytatásához, most az Oranje szabadállamban meg fog kezdődni a polgárháboru. Vilonel most a burgherek toborzásával foglalkozik s mindent elkövet, hogy sikerüljön a szükséges legénységet egybegyüjtenie.

Damad Mahmud basa két fiának kezdeményezésére a napokban Párisban ifjutörök kongresszust akartak tartani egy uj alkotmánytervezet tárgyalása végett. A kongresszusra már 40 résztvevő érkezett különböző országokból. Lépine rendőrfőnök azonban betiltotta a kongresszust és kijelentette Damad Mahmud basa fiai előtt, hogy nem türheti, hogy Párisban külföldi agitátorok gyülést tartsanak. Az ifjutörökök erre elhatározták, hogy Londonban tartják meg a kongresszust.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár felköszöntője.

Berlin, jan. 27. Az első gárda-dragonyosezred tisztikarának tegnapi reggelijén *Vilmos* császár a következő pohárköszöntőt mondotta a *walesi hercegre*:

Engedje meg királyi fenséged, hogy az itt összegyültek, a Viktoria, Nagy-Británia és Irország királynője és India császárnője nevét viselő első dragonyosezredbeli bajtársak nevében szivből üdvözöljem. Az ezred büszke arra, hogy örök időkre a nagy királynő nevét viselheti, akinek megadatott uralkodása alatt birodalmát hatalomra és nagyságra vezetni. Amikor a nemes asszony lehunyta szemeit, az ezred tisztikarának küldöttsége utján adta meg a végső tisztességet felséges és iránta mindig oly kegyes fejedelemasszonyának. Most abban az örömben részesül, hogy királyi fenséged fenkölt atyját, VII. Edvárd király ő felségét vallhatja főnökének.

Negyvenezernyi mértföldnyi uton csak brit területen járt királyi fenséged és megnyerő valójával segitett összefoglalni és összefüzni a brit birodalom távoli részeit és hü lakosságukat azzá az imperium britannikumná, amelyről szintén elmondhatjuk, hogy határai között nem nyugszik le a nap. Alig tért haza, máris idesietett királyi fenséged hazája hivására, hogy velünk ünnepelje születésem napját s amellett ráért arra is, hogy fölkeresse és jelenlétével szerencséltesse a király kék dragonyos-ezredét. A bajtársi szeretetnek ezt a bizonyitékát azzal köszöni meg az ezred, hogy velem együtt azt kiáltja: Eljen a walesi herceg ő királyi fensége, az angol hadseregnek és az ezred fenkölt főnökének képviselője.

A *walesi herceg* a következő beszéddel válaszolt: Nagyon hálás vagyok Felségednek azokért a jóságos szavakért, amelyekkel imént elhangzott pohárköszöntőjében atyámról és rólam megemlékezett. Biztosithatom Felségedet, hogy legnagyobb örömömre szolgált, hogy Berlinbe jöhettem, hogy Felséged iránt érzett tiszteletemet s egyuttal születésnapja alkalmából jó kivánságaimat kifejezzem. Meg akarom ragadni ezt az alkalmat arra is, hogy Felségednek köszönetet mondjak azért a nagyon barátságos fogadásért, amelyben tegnap megérkezésemkor itt részesültem, és hogy kifejezést adjak annak, mily nagyra becsülöm azt a tisztességet, amelyben Felséged olyan kitünő ezred adományozásával, mint a 8. vértes-ezred, engem részesitett.

Burok harca.

London, jan. 27. Kitchenernek egy tegnap kelt johannesburgi távirata megerősiti Ben Viljoen bur tábornok elfogásának hirét és hozzáteszi, hogy ez az esemény kétségtelenül nagy hatást fog tenni a vasuttól északra harcoló burokra. A távirat azt jelenti továbbá, hogy Botha Hans parancsnok is azok között a burok között van, akiket a skótok Dél-Middelburgban elfogtak.

VIDÉK.

«El Amerikába.» Sz.-keresztúri tudósitónktól a következő levelet vettük: A szenterzsébeti székelyek kivándorlásáról irt egyszerü tudósitásom egyeseknek félremagyarázásra adott alkalmat. Némelyek *Kemény* Béla báró földbirtokos védelmére kelnek akkor, midőn senki sem meg nem gyanusitotta, sem meg nem vádolta. Aki a puszta tények véleménynyilvánitás nélküli felsorolásából olyan nehézményeket olvas ki és azt *oly módon*, mint azt *Ugron* Zoltán ur tette: az sem a székely ügynek, sem *Kemény* Béla bárónak javát nem szolgálta. Ha az egyszerü nép panaszát, az általa is megerősitett adatokból kitolyólag, de komoly hangon megmagyarázza, s nem akar okvetlen osztály elleni izgatást sütni rá a megcáfolni sem próbált tudósitásra, hanem a Székelyföld *általános gazdasági vészét* ismerteti széleskörü gazdasági tudásával: bizonyára minden magyar embert hálára kötelezett volna. Amily szomoruan komoly volt a tudósitás, ép oly komoly magyarázatot érdemelt volna, nem pedig megvádolást és gyanusitást. A szerkesztőség volt szives megnyugtatni mindeneket s én magam is kijelentem, hogy egy pillanatig sem ejtettem meg sem szivemet, sem eszemet a könnyü gyanusitás és mélyen sajnálom, hogy azt egyesek arra magyarázták. Rosz uton jár a népünk, azt szomoruan tudom, de azt is tudom, hogyha magára hagyják, elvész Erdély magyarsága is. Ne szálljunk azért perbe egymással, képességeinket ne egymás ellen fejtsük ki, hanem minden erőnket egybevetve erős magyar fajszeretettől vezéreltetve mentsük meg magunkat. Ha e nép erkölcse csökken, ha e népet, még a földbirtokosokat is gazdasági végromlás, pusztitja el: lehet a nép oka romlásának, de intelligens elemeit fogja az utókor kötelesség mulasztás vádjával sujtani. Dolgozzunk sokat, a köz javára, mert a székely föld egész társadalma: rang, rend és vallás különbség nélkül veszedelemben van, a pusztulás szélén áll!

Az állami tanitók akciója. A zemplénmegyei állami tanitók is csatlakoztak a segesvári tanitók által inditott akcióhoz s erről a következő levélben értesitették a segesváriakat a sátoralja-ujhelyi tanitók: Kedves kartársak! Örömmel üdvözlünk benneteket, mint kik helyzetünk javitása érdekében a kezdő lépéseket megtettétek. Egyben hálás köszönetünk nyilvánitása mellett kijelentjük, miszerint a mozgalomhoz szivvel-lélekkel csatlakozunk s az egésznek mennél szélesebb körben való publikálása céljából, a következő lépéseket tettük: a helyi lapok utján felhivtuk Zemplén vármegye összes állami elemi iskoláinak tanitóit a mozgalomhoz való csatlakozásra. A beérkezett lelkes válaszok alapján Zemplénmegye összes állami tanitóinak nevében «Memorandum»-ban terjesztettük fel a kultuszminiszter urhoz s a parlamenthez igazságos s jogos panaszainkat. Ügyünk hathatós támogatására felkértük megyénk összes országgyülési képviselőit. Végül csatlakozásunkról értesitettük az elterjedtebb helybeli s fővárosi napi- és tanügyi lapok szerkesztőségeit, felkérve ügyünk szives pártfogására. A zemplénmegyei állami elemi iskolai tanitóság nevében, s megbizásából: *Palásthy* Kálmán, tanitótestületi jegyző. *Vágó* Gyula s. k., állami iskolai igazgató.

Az *egri* állami tanitók kérvénynyel keresik meg a képviselőházat, melyben az állami tanitók fizetésének rendezését kérik megoldani. Kérelmük, pontokba foglalva, a következőket tartalmazza: 1. Az állami tanitók előtt állásuk fontosságának, képzettségüknek megfelelőleg, mindama fizetési osztályok megnyiljanak, melyek a nyolc középiskolai osztályt végzett állami tisztviselők részére nyitva vannak. 2. A fizetési osztályokban és fokozatokban a nagyobb és kisebb fizetésü tanitók egyenlő számban osztassanak el. 3. Az előléptetés alapjául a szolgálati évek vétessenek. 4. A rangsorba osztásnál ne csak az államnál eltöltött szolgálatot vegyék figyelembe, hanem az államositott tanitók összes szolgálati éveit számitsák be, mert az ellenkező eljárás nagy igazságtalanság volna különösen az iskolával átvett tanitókra nézve. 5. Az igazgató-tanitót ne helyezzék külön fizetési fokba, de ügykörének megfelelő méltányosabb, nyugdijba is beszámitható tisztelet-dijban részesitsék.

Cegléd városa szombaton ünnepelte huszonöt éves évfordulóját annak, hogy száz ceglédi polgár Baracconeban felkereste *Kossuth* Lajost, hogy visszatérésre birja és felajánlja neki a város mandátumát. Az ünnepet a református tanitói énekkar a Kossuth-himnuszszal nyitotta meg, mely után *Takács* József ref. lelkész szép beszédet mondott, majd *Maisa* János elszavalta *Forgács* Endre alkalmi versét. Végül egy gyászdalt énekelt az énekkar. Délben társasebéd volt.

Vakok intézete Kolozsvárott. A közoktatásügyi miniszter leiratban értesitette Kolozsvár városát, hogy a vakok intézetének épitésére 50.000 koronát engedélyez. Az intézet épitését a tavaszszal megkezdik.

Az erdővidéki tanitótestület e hó 24-én Bardocon tartott gyülésének több érdekes tárgya volt. Az eddigi elnök, Zöld Sándor polgári iskolai tanár, irásban jelentette be lemondását s vele kiléptek e régi s szép multtal dicsekedő testületből a baróthi polgári iskolai tanárok is. A tanitótestület elnöknek nagy jelkesedéssel *Tarcsafalvy* Albertet, az ismert költőtanitót választotta, alelnöknek *Boda* Samu nagyajtai igazgató tanitót, jegyzőnek *Czirmay* Lajost, ki eddig is nagy buzgósággal töltötte be e tisztét.

Szóba került Papp György tollnoknak, a háromszékvármegyei tanfelügyelő kiküldöttjének inditványára a tanitótestület megszüntetése, t. i. hogy a testület ama tagjai, kik háromszékmegyei tanitók, a háromszéki, akik udvarhelymegyeiek, az udvarhelyi tanitóegyesülethez csatlakozzanak.

A tanitótestület az inditványt, mely az erdővidéki ősi tradiciók nem ismerésére vall és arra is, hogy a tanitótestület dicsőséges multját nem ismerik illetékes helyen, az inditványt nem fogadta el s jövőre is együtt kivánnak dolgozni az erdővidéki tanitók.

BUTOROK ugy **készpénzért, mint részletfizetésre** legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók **Ehrentrau és Fuchs Testvéreknél** **Budapest, VI., Teréz-körut 8.** (Andrássy-ut közelében). **Nagy képes árjegyzék ingyen**

Ugyanezen a gyülésen ezer koronás alapitványt szavaztak meg a Ferenc József tanitók házában *Benedek* Elek nevére. A határozatot az éppen Erdővidéken időző Benedek Elekkel egy négy tagu küldöttség (Tarcsafalvy Albert, Boda Samu, Czirmay Lajos és Sándor Lajós) közölte. Benedek a tanitók küldöttségét *Benke* Ferenc nagy-baconi ref. lelkész vendégszerető házánál fogadta. Tarcsafalvy lelkes beszédben méltatta Benedeknek a tanitóság érdekében kifejtett akcióját s általában irodalmi és sajtóbeli müködését. Benedek hálás szivvel vette a kitüntető figyelmet, s különösen, hogy szülőföldjének tanitósága mutat iránta ily vendégszeretetet.

Székelytársaság Székely-Udvarhelyen. A napokban tartotta megy a székely-udvarhelyi Székely-Társaság rendes összejövetelét, melyen élénk vitát folytattak a székelyföldi legelőkérdésről és az arányositásról. Majd megbizták a társaság titkárát, hogy az alapszabályokat készitse el és terjeszsze a legközelebbi összejövetel elé.

FŐVÁROS.

— **A fővárosi törvény.** A belügyminiszterium, mint a *P. N.* ujságolja, elkészült a fővárosi törvény reviziójával s a jövő hónap folyamán Széll Kálmán miniszterelnök már be is terjeszti a képviselőháznak. A törvényjavaslat gyökeresen átformálja Budapest közigazgatását s eltöröl néhány magas állást. A meglepő ujitások megszabaditják a fővárost a fölösleges és a közigazgatás munkáiát nagyban bénitó sallangoktól és korlátokat szab a párturalomnak, amely ur volt a főváros gazdálkodásában. A törvényjavaslat fontosabb intézkedései, hogy a *főpolgármesteri és két alpolgármesteri állást megszünteti.* Egyetlen polgármester fogja intézni a főváros közügyeit. A tanács tagjait *élethossziglan* választják meg, amivel függetlenségükben végtelen sokat nyernek, amennyiben a 6—6 éves választásokat intéző érdekcsoportoktól függetlenek lesznek. Leszállitja a törvényjavaslat a városatyák számát négyszázról százötvenre, ami szintén az érdekcsoportok hatalmát csökkentené s végül az ügyosztályok élére szakembereket állitanak, ami megszünteti a mai rendszer olyfajta képtelenségeit, hogy például mérnöki kérdésben jogászemberek mondják ki a döntő szót. A hivatalnokok választását is beszünteti a törvényjavaslat. Ezeket a polgármester fogja kinevezni a jövőben.

A székesfővárosi iskolák reformja. A mult szombati tanácsülés elé dr. *Bárczy* István tanácsos terjedelmes munkálatot terjesztett, amelyben ismerteti a székesfőváros közoktatását és azokat az intézkedéseket, melyek a multban történtek. Elmondja ezekről biráló megjegyzéseit s különösen azt emeli ki, hogy az iskolák szakszerü ellenőrzése egészen hiányzik. Evenkint a főváros hét és fél millió koronát költ az iskoláira és azt sem tudja senki, hogy ezt a rengeteg pénzösszeget csakugyan helyesen költik-e el? S ha akárki valamelyes váddal lépett fel a közgyülésen vagy akárhol a tanács iskolaügyi politikája ellen, a tanács a vádakat soha megcáfolni nem tudta. Eppen ezért a tanácsnak feltétlen szüksége van egy teljesen megbizható emberre, aki ne csak ellenőrizze az iskolák munkáját, hanem a laikus tanácsot a szakszerü felvilágositásokkal is lássa el. Ide-oda husz esztendeje, hogy ezt a tanügyi osztály vezetői sürgetik s most a Bárczy javaslata határozottabb formában keriti ujra szőnyegre. Bárczy azt javasolja, hogy egy népiskolai felügyelőre okvetlen szükség van, aki az ügyosztály tisztviselője lenne s akinek az igazgatók közül többen segédkeznének a felügyelet gyakorlásában. A népiskolai felügyelőnek 5000 korona fizetést, 1000 korona átalányt, 500 korona ötödéves pótlékot és 1600 korona lakáspénzt inditványoz. Az állással járó fizetést azért szabta igy meg, mert azt akarja, hogy ezért a főváros szolgálatában tanitó-emberek legkiválóbbjai versengjenek. Ez igaz, hogy pénzbe kerül, de a segédtanitói állás megszüntetésére 120 ezer korona évi kiadástól szabadul meg a főváros s ebből nemcsak ez, hanem a megszaporodó helyettesitési költségek is kitelnek bőven. Tervezi a tanácsos továbbá azt is, hogy a polgári iskolai osztályok szaporitását korlátozni kell. Ez a korlátozás pedig abban áll, hogy az elemi iskolai 5-ik és 6. osztály helyesebb kihasználása és felső népiskolák esetleges szervezésével az alsóbb iskolákat jól fel lehet használni. Szükségesnek mondja továbbá a tanácsos a fővárosi tanitóképző szervezését, hogy jobb és a főváros céljainak megfelelőbb tanitógárdát kapjanak. A tanácsos terve a képzőre vonatkozólag még nem elég világos, de azt reméljük, hogy ennek ugy az elő készitését, mint a megvalósitását olyan emberekre bizza, akik ugy a közvélemény, mint a tudomány mérlegén tiszteletet érdemelnek. Fontos része a jelentésnek a szolgálati pragmatika is, melyet a tanitók régóta várnak. Tervez tovább képző tanfolyamokat, iskolakönyvek revizióját, leány ismétlőiskolákat és a női kereskedelmi iskolák városi kezelésbe való átvételét.

Ime, e rövid ismertetésből is kitetszik, hogy a székesfőváros iskolaügyében egészséges szellem uralkodik. Mi koronként ezekről tájékoztatjuk olvasóinkat hiven, de egyuttal nem maradunk el a birálattal sem, mert a komoly munkának erre is szüksége van és meg is érdemli.

— **Kőbánya vizvezetéke.** A székesfőváros tanácsa, a Kőbánya magasan fekvő részeinek vizzel való ellátása végett, két darab fekvő gőz-szivattyu gép szállitására hirdet pályázatot. Az ajánlatokat *február 7-éig* lehet benyujtani, a központi városháza II. emeletén levő középitési ügyosztályban.

— **A bérkocsik vámja.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a bérkocsiipari szabályrendeleteknek olyan dijtételeit, amelyekben az ut-, hid-, komp-, rév-, hajóhid- és kövezetvámdijak is be vannak foglalva, ujonan állapitsák meg és akképp, hogy a viteldijak és vámdijak külön legyenek választva. A vámdijakat csak azok tartoznak megfizetni, akik vámmentességet nem igényelhetnek s a fizetés nem a bérkocsis utján, hanem közvetetlenül a vámszedő kezéhez történik. Eddigelé a vámmentességet élvezők is megfizették a vámot, mert a viteldij egy összegben volt kiszabva.

NAPIHIREK.

Budapest, jan. 27.

Meghalt egy jó tanár.

— Emlékezés Wonaszek Antalra. —

Sehogysem akarom elhinni, hogy én őt többé ne lássam, őt, az én fiatal, lelkes barátomat, aki oly meleg szeretettel tudott reám nézni, kiben ugy buzgott a munkakedv, kivel mindennap találkoztam az iskolában!

Pedig a sirnak tátongó üres szemébe néztem, a virágokkal telerakott koporsó eltünt szemem láttára abban a szük, abban a hideg hajlékban, mely nem kérdezi, hogy uj lakója ki volt, mit gondolt, mit érezett, mit cselekedett?

Wonaszek Antalt, a jó barátot, a jó tanárt eltemettük. Hadd szenteljem e sorokat az ő emlékezetének, amely drága és kedves lesz nekem mindig.

*

Küzdelmes ifjuság, munkás férfikor volt az ő sorsa is, mint annyi pályatársunké. Lelkében a tudásvágya, szivében az emberszeretet munkált, midőn a tanári pályára lépett. Ez előtt négy esztendővel kerültünk egyszerre egy intézethez, ő a fiatalabb, én az idősebb s a közös munka nem társakká avatott csupán, hanem megnyitotta szivünket is. Volt alkalmam belepillantani a lelkébe, mely igaz és becsületes vala. Láttam őt munkásságának a teljében s örömmel gondoltam a jövőjére, melynek — ugy hivém — meg kell hoznia a jutalmat. Jól eső érzés fogott el, midőn tanitványai iránt meg-megnyilatkozó szeretete, mint egy meleg napsugár esett reám is.

Minden oly szépen indult e rövid pályán. Ezelőtt négy évvel rakott családi fészket. Boldog volt s megelégedett. Elhozta később két kis gyermekének az arcképét s az édes apa büszkeségével mutatta meg. Nem régen fejezte be nagy munkáját a kartali csillagvizsgáló megfigyeléseiből — ő volt az őre e csillagvizsgálónak; másik munkába fogott aztán mindig nagy ambicióval, mindig nagy kedvvel — s ime, november vége felé egyszer csak elmaradt az iskolából. Azt izenték, hogy beteg. Esős, szeles idők jártak, meghült, de ugy mondták, hogy csak muló baj.

Mikor átmentem budai lakására, hogy meglátogassam, először ment ki, hogy a levegőhöz hozzászokjék. Az utcán találkoztam vele. Megszidtam, hogy miért ment ki, ő mosolygott s azt mondta:

— Holnap megyek az iskolába is! Nem akarok terhelni senkit.

Azzal váltunk el, hogy ő még holnap nem jön az iskolába. . .

Nem jött, nem. Másnap sulyosabb baj támadta meg amugy is gyönge szervezetét és két hónapi hosszu, gyötrelmes kinlódás után meghalt.

Pedig még alig volt harminckét éves.

Igy végeztetett el. Emberi véges elmének minden tusakodása hiába való. Egy adatott csak meg nekünk, hogy a változhatatlanba belenyugodjunk.

Pihenj, szegény barátom, a nagy szenvedések után pihenj! Emléked a maga nemes tisztaságában marad közöttünk. A sir befogadja a porlandó testet: a szeretet él örökké. Jó ember és jó tanár voltál — s adatik-e embernek, hogy ennél nagyobb és igazabb dicséret jusson osztályrészeül?

Gaal Mózes.

—

— (**Személyi hirek.**) A király *Ürmösy* Miklós miniszteri titkárt osztálytanácsossá nevezte ki. — *Szokolovits* József miniszteri titkárnak pedig az osztálytanácsosi cimet és jelleget adományozta. — *Beleznay* István I. oszt. századosnak pedig legfelsőbb megelégedés)t fejezte ki. — *A király* — mint Bécsből jelentik — tegnap délben megtekintette a Künstlerhaus akvarell kiállitását s a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a kiállitott képekről. — *Boris* és *Cyrill* bolgár hercegek és *Endoxia* és *Nadesia* hercegnők tegnap délben Bécsbe érkeztek és délután már tovább utaztak Nizzába. — A *walesi herceg* tiszteletére — mint Berlinből jelentik — a német császár a dragonyos ezred tisztikaszinójában nagy reggelit adott, melyen felköszöntötte a walesi herceget, akit tegnap a *Gessler* gróf nevét viselő 8. vértesezred főnökévé nevezett ki. — *Karagyorgyevics* Péter herceg, ki most fia meglátogatása végett utban van Szentpétervár felé, legközelebb — mint egy zimonyi ismerősének irja — Zimonyba érkezik, hogy ott baládjának néhány szerbországi barátjával értekezzék. — *Ferenc Ferdinánd* főherceg tegnap este Bécsben ebédet adott, amelyen jelen voltak Goluchovski, Krieghammer és Kállay közös miniszterek, Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter, Körber osztrák miniszterelnök és a többi osztrák miniszter.

— (**A trónörökös Szent-Pétervárott.**) Az orosz cár *Ferenc Ferdinánd* királyi herceget, a magyar trón örökösét orosz lovassági tábornokká nevezte ki. Most azt jelentik Bécsből, hogy a trónörökös Szent-Pétervárra utazik, hogy köszönetet mondjon a cárnak a kinevezésért és mint orosz tábornok bemutatkozzék. Ez a látogatás nem csupán udvariassági tény, melylyel uralkodónk örököse Míhály orosz nagyherceg minapi budapesti látogatását viszonozza, hanem bizonysága annak, hogy a két uralkodó és két állam között őszinte baráti viszony áll fönn. A trónörökös néhány napot tölt az orosz fővárosban.

— (**Fejedelmek figyelmessége.**) Pétervári távirat jelenti: *Obolenszki* herceg szárnysegéd Berlinbe utazott, hogy átadja *Vilmos* császárnak *Miklós* cár üdvözlő levelét és ajándékát. — Ezzel egyidejüleg egy madridi távirat arról ad hirt, hogy *Sylveszter* ezredes, *Loubet* elnök kabinetjének tagja, a spanyol fővárosba érkezett. Az ezredes *Alfonz* királynak a becsületrend nagyszalagját vitte.

— (**A német császár születésnapja.**) A Budapesten lakó birodalmi németek egyesülete tegnap este, a német császár születésnapjának előestéjén, a császár tiszteletére a terézvárosi kaszinóban fényes estélyt adott, melyen Below német császári főkonzul is, a konzulátus személyzetével megjelent. A vacsoránál a német főkonzul a magyar királyra üritette poharát, mig az egyesületi elnök a német császárt éltette. — A német császár születésnapja alkalmából a bécsi német kolónia is tegnap este lakomát rendezett. A teremben Vilmos császár és Ferenc József király mellszobra volt felállitva. Az asztalfőn a német nagykövet ült. Jelen volt a német nagykövetség egész személyzete, a bajor és szász követ, a német főkonzul, a Niederwald-egyesület tagjai, a szabadságolt német tisztelt egyesülete és a többi német egyesület. Eulenburg herceg német nagykövet pohárköszöntőjében ezt mondta: Az a kötelék, amely Ausztria-Magyarország nemes uralkodóját a német császárral és a német érdekekkel összefüzi, oly erős, hogy szinte felbonthatatlannak nevezhetjük. A német császárra mondott pohárköszöntő után a német himnuszt játszotta a zenekar.

— (**Bál a közös pénzügyminiszternél.**) *Bécsből* távirják: *Kállay* Benjámin közös pénzügyminiszter és neje az este fényes bált adott, amelyen nagyszámu és előkelő közönség volt jelen, nagyobbára az udvari és diplomáciai körökből.

— (**A fiatal házasok.** *Radmannsdorfi* távirat jelenti, hogy *Windischgrätz* Ottó herceg és neje Erzsébet Mária a veldesi kastélyban fogadták a hatóságok fejeit, a községi elöljáróságot és a külön-

bező testületek képviselőit. Este a hercegi pár tiszteletére a gyógyhelyet fényesen illuminálták. A tűzoltóság fáklyákkal vonult a kastélyhoz és a veldesi dalos-egylet a zuhogó esőben szerenádot adott, amelyet a hercegi pár szivesen fogadott. Ma a laibachi hercegérsek a hercegi kápolnában misét celebrált, amelyen jelen volt az ifju pár is.

— (**Kaszinók közgyülése.**) A *Nemzeti kaszinó* tegnap délelőtt 11 órakor tartotta rendes évi közgyülését. A közgyülésen *Szápáry* Gyula gróf királyi tárnokmester elnökölt. Az igazgatóság évi jelentését *Ilk* Mihály titkár olvasta fel. E jelentés szerint a kaszinónak az elmult évben két tiszteleti (VII. Edvárd angol király és Jenő főherceg), 691 rendes és 5 rendkivüli tagja volt. Az 1902-ki költségvetés szerint 315.712 kor. bevétellel szemben 312.748 kor. kiadás áll. Elhatározta a közgyülés, hogy az igazgatóságot a február 2-án tartandó folytatólagos közgyülésén fogja megválasztani, illetve a most beadott szavazatok alapján az eredményt kihirdetni. Ugyaneznap délután 6 órakor tartják meg a Széchényi lakomát. — *Az Országos Kaszinó* ugyancsak tegnap délután tartotta évi közgyülését *Daniel* Ernő báró elnöklete alatt. Az 1902. évi költségvetés, s a jelentések tudomásul vétele után megválasztották az igazgatóságot és a választmányt. Igazgatók lettek: *Gulner* Gyula, *Teleki* Géza és *Wekerle* Sándor. A közgyülés után lakoma volt, melyen több felköszöntőt mondottak. *Wekerle* Sándor a kaszinó társadalmi kötelességeiről, *Gulner* Gyula a kaszinóban szükséges együttérzésről beszélt. Azután még többen beszéltek.

— (**Tizezer kinai vizbefojtása.**) Az emberi fantázia gyönge ahhoz, hogy akkora rémmeséket költsön, aminőket játszva csinál az emberi barbárság, főképp ott, hol a szervezett társadalom nem ellenőrzi a féktelen állati ösztönt és nem vet elébe gátakat. Az orosz hadsereg borzalmas tömeggyilkosságáról kapunk most hirt, amely élesen világit be a Bertalan éjszakák véres sorozatába, amelylyel szegény Kinában az — európai müvelődést terjesztették. A történelemben szinte páratlanul álló gazság 1901 julius 17-én történt. Hét hónapba került, mig hire vargabetü uton Európába ért. Blagovescsenszk orosz határvárosban az ellenségeskedés előtt 10—15 ezer kinai polgár lakott, akik békés viszonyban voltak az orosz lakossággal. Mikor az ellenségeskedés kitört, a kinaiak fölkeresték a kormányzót s megkérdezték, nem volna-e tanácsos, ha elhagynák az orosz területet. Griborkij kormányzó megnyugtatta őket, hogy az orosz kormány megvédi a békés külföldieket, maradjanak, nem lesz bántódásuk. Az események nagyon rácáfoltak erre az állitásra. Blagovescsenszk bombázása után a második napon lovas- és gyalogos kozákok beszóltak minden egyes házba és összefogdosták a kinaiakat s belehajtották a gyorssodru 500 méter széles és igen mély *Amur* folyóba, melynek habjaiban néhány nap alatt több mint 10.000 kinai lelte halálát. A gyilkolásnál ott volt *Sabanov* rendőrbiztos is, aki egyetlen szóval sem akadályozta meg a szörnyü kegyetlenkedést. Később aztán elmondta, hogy oly rémes jelenetek játszódtak le a tömeges vizbefojtásnál, hogy képtelen volt végignézni a rettenetes dolgot.

— (**Tanitóképzők uj rendje.**) *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely eltiltja a tanitóképző intézetekben divó jegyzetek használatát, melyek káros hatással vannak a tanulás alaposságára. Ugyanebben a rendeletében akképpen intézkedik, hogy a női kézimunkából csupán annyit szabad dolgoztatni, amit a tanulók a tanitás órája alatt elvégezhetnek s otthoni kézimunkával megterhelni a tanulás rovására a növendékeket nem szabad.

— (**Házasság.**) *Nagy* László a szarvasi takarékpénztár titkára, január 25-én tartotta esküvőjét Soóky Albertinnel Nyitra-Németiben.

Tennesz József gépészmérnök eljegyezte Péter János kereskedelmi iskolai igazgató leányát, Tónikát.

Csenkei *Csenkey* Károly sárafalvai körállatorvos eljegyezte i ősebb Vojtek Alajos volt hidegkuti gyógyszerész gyámleányát, Schmitt Sarolttát Aradról.

— (**Egyházak szövetsége.**) *Lipcséből* jelentik, hogy ott bizottság alakult, melynek célja a németországi, ausztriai, *magyarországi* és svájci ág. hitv. evangelikusok szövetségének megalakitása. A terv részletei ismeretlenek, csupán annyit mond még a távirat, hogy a bizottság az egyes országok evangelikusaiból választandó tagokkal egészíti ki magát.

— (**Halálozás.**) *Bakay* Nándor 48-as nemzetőr, volt szegedi nagyiparos és volt orsz. képviselő 69 éves korában meghalt.

Szentpétery Gyula 1848—49-iki honvédfőhadnagy volt nagykőrösi járásbiró 76 éves korában Budapesten elhunyt.

Baranovics Ferenc 48-as honvéd őrnagy, 75 éves korában Nagyszalontán meghalt.

Kisjókai *Ágoston* Elek cs. és kir. huszárezredes Lussinpikolóban 61 éves korában elhunyt.

Krisztics Miklós dr., volt szerb államtanácsos és a semmitőszék volt elnöke, aki Milán és Sándor királyoknak kiskoruságuk alatt gyámjuk volt, — Budapesten meghalt.

Kézdivásárhely-kantai özv. *Gál* Gáspárné. szül. Jakabos Judit meghalt 81 éves korában Kézdi-Vásárhelyen.

Ifj. *Czimbalmos* Ferenc müasztalos meghalt Kolozsváron 36 éves korában; január 24-én temették el nagy részvét mellett Kézdi-Vásárhelyen.

Özv. meszléni *Meszlény* Lajosné, szül. chernelfalvi *Chernel* Rozália 79 éves korában elhunyt. A megboldogultban Meszlény Pál országgyülési képviselő édesanyját gyászolja.

— (**Az orvosegyetem uj klinikája.**) A budapesti orvosegyetem klinikájának Baross-utcai részén két hatalmas uj épületet emeltek, melyekben a sebészet körébe eső betegeket helyezik el, hogy a tudomány legujabb eszközeivel mindent elkövessenek életük megmentésére. A kórházépités ideálja ez a két épület, mely téglafalas homlokzatával a Baross-utcára néz. Világos, barátságos, kényelmes és szinte a tökéletességig tiszta épületek, melyekből hiányzik a kórházak annyiszor megénekelt vigasztalan komorsága. A mintaszerüen berendezett kórtermek, az első emelet nagy mütőterme, a tanterem a mai orvosi tudomány összes eszközeivel bőségesen fel van ruházva. Villamvilágitással, légfütéssel látták el a helyiségeket s a sulyos betegek kényelmére felvonó gép köti össze az épület egyes szárnyait. *Réczey* tanár ma délelőtt tartotta első előadását ebben a pompás kórházépületben. Az első előadásnak ünnepi jelleget adott nemcsak a nagy hallgatóság, amely az előadó termet teljesen betöltötte, hanem főképpen a tudós professzor lendületes beszéde is, amelyben a klinika fejlődésének történetét ecsetelte és áttérve előadásának tudományos részére, sebészeti elveit fejtette ki. A kiváló tanárt hallgatói ovációkban részesitették. A klinikát ünnepiesen a közel napokban nyitják meg.

— (**Elégtétel egy igazgatónak.**) *Lukácsy* Imrét az adai földmivesiskola igazgatóját rosszakarói többrendbeli visszaéléssel és szabálytalansággal vádolták. Az igazgató fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen s mikor ez felmentésével végződött, rágalmazói, *Tákács* János és *Kiss* Albert ellen feljelentést tett a szabadkai törvényszéknél. A törvényszék teljes elégtételt szolgáltatott az igazgatónak, a vádlottakat 3 havi és 8 napi fogházra itélte.

— (**Halálra vert pap.**) A kolozsvári *Ellenzék* oly vérlázitó esetről ad hirt, hogy csak föntartással közölhetjük, mert hasonlit az Amerikában divatos népitélet barbár vérontásairól érkező rémhirekhez. Nagy-Küküllőmegye Moha községének görög-keleti vallásu oláh lakosainak egy része ellenségeskedésben állott papjukkal. Feljelentést is adtak be ellene, de mert azt hamarosan nem intézték el, az emberi fenevadak betörtek a templomba, épp mikor a pap istenitisztelatet tartott. Meglepték a mit sem sejtő papot, falra feszitették s egyikük kiadta a jelszót «*hozzátok szeget, hadd szegezzük ki, mint a Krisztust.*» Szög nem volt azonban kéznél s ezért a vérszomjas bestiák megelégedtek azzal, hogy a papot agyba-főbe verték, ugy hogy az oltár és a templom padozata tele lett vérrel, aztán a cinterembe cipelték ki, ahol a szó szoros értelmében megtiporták. — A pap haldoklik.

— (**Megőrült diák.**) *Szabadkán*, mint egy odavaló ujság irja, a gimnázium nyolcadik osztályának tantermében izgalmas jelenet játszódott le a napokban. *Molnár* Jánoson, az intézet növendékén előadás közben őrülési roham tört ki. Az ablakhoz rohant, felrántotta s csak nagy erőmegfeszitéssel lehetett megakadályozni, hogy az utcára vesse magát. Nyomban a mentőket hivták, akik kényszerzubbonyt adtak rá és lakására szállitották. Izgatottsága később már csillapodott. A szerencsétlen fiu atyja Vadkerten tanitó, aki mostanában vesztett el egy nagyobb pört. Ez hatott annyira a diák kedélyállapotára, hogy beleőrült.

— (**Az Ujságkiadók gyülése.**) A Magyar Ujságkiadók Szövetségének választmánya tegnap ülést tartott. Az ülésen felvetették azt a kérdést, hogy mint lehetne megszüntetni azt a viszás állapotot, hogy létező lapok cimét más uj lapok felhasználják. A szövetség a belügyminiszterhez beadványt fog e tárgyban intézni.

— (**A faleroni strucc.**) A minap az a hir terjedt el, hogy a görög király ellen merényletet követtek el. Ezt a hirt hamarosan megcáfolták. Most megjött *Athénből* a merénylet részletes hire. A királyi család a *faleroni* állatkertbe kocsizott, hogy a beteg oroszlánt megnézzék. Amig a királyné és a család az oroszlánnál időztek, addig a király az állatkertnek abba az osztályába ment, ahol a struccok vannak. Alig lépett azonban be, mikor egy dühös struccmadár megtámadta. Szerencsére hátrált, hamarosan közbelépett az állatkert igazgatója, akit a strucc az arcán és a kezén meg is sebesitett, de végre mégis sikerült a struccot visszavernie. Ez volt az a merénylet-hir, amelylyel a görög laptudósitók elárasztották a világot.

— (**A budapesti orvosszövetség**) szombaton tartotta tisztujitó közgyülését. Elnök lett Babarci *Schwartzer* Ottó. Alelnökök *Adler* Zsigmond. *Elischer* Gyula. Főtitkár *Hüttl* Hümér. Titkár *Waldmann* Fülöp. Jegyző *Drechsler* Dezső. Pénztáros *Schuschny* Henrik. Gazda *Glasz* Izor. A választmány a régi maradt.

— (**Himlőjárvány Segesváron.**) Az iskolás gyermekek között nagy mértékben föllépett vörheny miatt, mint Segesvárról távirják, a városi közegészségügyi bizottság elhatározta, hogy az *összes népoktatási intézeteket 30 napra* bezáratja, a ragályos betegségben szenvedők kórházába még egy járvány-orvost és ápolónőt vesz fel s a várost négy kerületre felosztva, azokban felügyelőket alkalmaz, hogy a gyermekek csoportosulását és a vörhenyben szenvedő gyermek családjával való érintkezést megakadályozzák, illetve erről a hatóságnak jelentést tegyenek. Ezekkel az intézkedésekkel remélik a járvány terjedésének megakadályozását.

— (**Meghalt az ünneplése előtt.**) *Rimaszombatból* jelentik, hogy Gömör vármegye állami tanitói nagyban készültek arra, hogy *Rőczey* Józsefnek, a dobsinai állami polgári iskola igazgatójának negyedszázados jubileumát megünnepeljék. Rőczey azonban tegnapelőtt, az ünnepség előtt rosszul lett és hirtelen meghalt.

— (**Lembergi terroristák.**) A lengyel mozgalomban most a *terrorista* nevet használják azokra, kik abban a gyanuban állanak, hogy a poroszellenes mozgalmat szitják. A terroristákat vádolják, hogy az ő kezdésükre verték meg Javorovszki tanárt, hogy ők idézték elő a tüntetést, mikor az orosz konzulátus cimerét megrongálták. Az ügyészség szigoru vizsgálatot inditott az ismeretlen terroristák ellen.

— (**Felekezeti tanitók kérelme.**) *A szatmár-ugocsamegyei* görög katholikus néptanitó-egyesület a községi és felekezeti tanitók érdekében kérvénynyel járul a képviselőház elé. A községi és felekezeti tanitók alapfizetését a község-felekezet vagy állam nyolcszáz koronára emelje. A három első ötödéves pótlékot a mostani száz koronáról kétszáz koronára emeljék 1893. október 1-ig visszamenőleg, a többi két ötödéves pótlékot 400—400 korona legyen. Az állami tanitó kezdő fizetése 1400 koronára emeljék. A tanitók terménybeli fizetését szüntessék meg, állapitsanak meg bizonyos összeget és azt az adóhivatal fizesse. Terjeszszék ki az állami iskolák számára kiadott uj utasitást a tanitók országos bizottságának módositása alapján a községi és felekezeti iskolaszékekre és tanitókra is. A millenniumi évet a nyugdijban számitsák be öt évnek. A tanitói árvaházakba föl nem vett 2060 tanitói árva részére évi 618.000 korona segedelmet kérnek. A népiskolák és óvók részletes, közegészségi törvényét alkossák meg.

— (**Hivatalos farkasvadászat.**) *Orsova* környékén az utóbbi időben annyira elszaporodtak a farkasok, hogy a falvakba merészkednek s az enyhe időben a mezőkön turkáló sertéseket szétszakgatják, sőt embereket is megtámadnak. *Reitter* Rezső orsovai szolgabiró tegnap hivatalos farkasvadászatot rendezett, amelyen több farkast ejtettek el.

Ha izzad, ha viszket a teste, ha sömörös, ha bőrkiütései vannak, ne csináljon semmit, csak egy tégely **Erényi-féle ICHTIOL-SALICYLT** vegyen. Szagtalan. **Ára 3 korona.**

SZETKÜLDI: **ERÉNYI gyógyszerész SZABADSZÁLLÁS.**
Főraktár: TÖRÖK Király-utca 12. sz. és EGGER gyógyszertár Váci-körut 17.

— (**Farsang.**) A «Széchenyi Társaskör» február 2-án a József főherceg-szálló nagytermében hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendez. — A Nyiregyházi Bessenyei Kör január 28-ikán este vitaestét rendez Nyiregyházán a Korona-szállóban. — A Kereskedő ifjak társulata báljának előkészületei a kereskedővilág s különösen a kereskedő fiatalság rendkivüli érdeklődése mellett folynak. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a bál védnöke, megigérte részvételét a bálon. A bálelnökség élén Abonyi Emil miniszteri tanácsos áll. A bál február 1-én lesz a Royal-szállóban.

— (**Vérengző katonaorvos.**) Ma délelőtt a budapest—budafoki villamos vasut egyik kocsijában *Berencsey* Rezső dr. főorvos *Herczeg* Mihály portás feleségével valami fölött összeszólalkozott. *Berencsey* annyira dühbe jött, hogy kardjával 4—5 helyen sulyosan megsebesitette az asszonyt. Az életveszélyesen megsebesült nőt Csurgói-ut 11. szám alatti lakására szállitották.

— (**A Konkordia-malom tüz.**) A Konkordia-malom romjai még ma is füstölögnek. A rengeteg elhamvadt gabona alatt még mindig lappang a tüz, amelynek elfojtásán három városi tüzoltó és a gyári tüzoltóság fáradozik. Tegnap délután hozzáfogtak a tüzbe veszett két szerencsétlen tüzoltó holttestének a felkutatásához. Sok munkáskéz csákányokkal és ásókkal takaritja el a romokat a malom leégett főépületének a bal részén, ahol a szerencsétlenség történt. Eddig a holttesteket még nem találták meg.

— (**Ongyilkossági kisérlet.**) Amióta a szerencsétlen Kisfaludy-Szinház megnyitotta ismét a kapuit, azóta a legszomorubb tragikomédiák követték egymást az ó-budai Muzsa-templomban. Közönség nem járt a szinházba, az igazgatónak pénze nem volt s a rendőrség meg a hitelező vállalatok minduntalan megakadályozták az előadások megtartását. Mikor nem fizetett a szinház a rendőrségnek felügyeleti illetéket, — emiatt nem lehetett játszani. Ha nem fizette meg a villamos vállalat számláját — akkor elvágatta a kábeleket. Ugy hivják ezt magyarul, hogy: kutya komédia! Tegnap ismét ez ismétlődött meg. A rendőrség is, a villamos is megakadályozta az előadást. Az igazgató, Bokros József, elkeseredésében nem tudott mást csinálni, elővett egy régi mordályt s homlokára téve, agyon akarta magát lőni! De a pisztoly is ellene esküdött: csütörtököt mondott. Az igazgató igy megmenekült, de az előadás elmaradt.

— (**A hivatalos lapból.**) *Kinevezések.* Az igazságügyminiszter Czibula János járásbirósági telekkönyvi betétszerkesztő telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekkönyvvezetővé; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Egyed Ilona tanitónőt a maros-csapói állami elemi iskolához rendes tanitónővé kinevezte. — *Véglegesités.* A kereskedelemügyi miniszter a statisztikai hivatalnál Borbély Kálmán dr.-t ideiglenes minőségü fizetésnélküli miniszteri segédfogalmazót, valamint Retteghy Kálmán és Jakobei Gyula ideiglenes minőségü statisztikai hivatali tiszteket ezen állásukban véglegesitette.

— (**Rövid hirek.**) **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy Pogány Lajos őrsvezető a bolgár fejedelmi koronás bronzérmet, Rendes János őrsvezető, Uhlárik János, Rajtó István és Kurják József csendőrök a bolgár fejedelmi bronzérmet elfogadhassák és viselhessék. — **A tüzérkapitány öngyilkossága.** Rössler tüzérkapitány Bécsben, a Favoriten kerületben levő alagutban egy robogó vonat elé vetette magát, mely a szó-szoros értelmében darabokra szaggatta. — **Egy öreg honvédet** ünnepeltek Kolozsvárott. Végh Bertalannak hivják és a szabadságharcban ezredesi rangot viselt. Szombaton töltötte be 80-ik életévét, mely alkalommal ugy a város, mint a 48-as ereklyemuzeum üdvözölte az öreg honvédet. — **Az elrabolt Miss Ellen Stone** amerikai hittéritőnő — mint Djoumából jelentik — Ippják község határánál van, ahová a rablók egy küldöttsége vitte. Az amerikai megbizottak Barskoban vannak és valószinüleg ma fizetik le a váltságdijat. — **Baleset.** Bilicky Ede honvédszázados tegnap este a Kerepesi-ut elején, amint kocsijából kiszállott, elesett s jobblábát eltörte. — **Az orosz földrajzi társaság** részéről kiküldött közép-ázsiai expedició visszatért. Az expedició gazdag gyüjteményeket hozott magával. — **A dadogó tanfolyam,** mely Skultéty Lajos tanár vezetése alatt áll, február 3-án kezdődik. — **Eltüntek.** A főkapitányságon tegnap négy eltünést jelentettek be. Az eltüntek a következők: *Seitler* Antal, budapesti születésü 29 éves kazánkovács, *Kozma* Imre kalocsai születésü 32 éves gépész és villamos-kalauz, *Vas* Lucia (Lujza) sóskuti születésü 17 éves cseléd. A negyedik eltüntet a debreceni rendőrség körözi. Ez Józsa Antalné, született *Mozsár* Róza, aki férjének debreceni lakásáról tünt el.

—

x **Csuz és köszvény** ellen elismert legkitünőbb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógytárában, Budapest, V., Sétatér-utca és Szabadság-tér sarkán.

—

x **Felhivjuk** olvasóink figyelmét Herceg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt. «Adria»-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

—

x **Jelmez és népviseletü** (szines és fekete) fényképek kaphatók nagy választékban *Hatschek* Miksa látszerésznél, IV., Eskü-ut (Klotild-palota) Belvárosi kávéház mellett.

Az olvasóhoz.

Az uj év alkalmával bizalommal ajánljuk a magyar olvasó közönség jóindulatu figyelmébe a **MAGYARSÁG**-ot. A szemfényvesztő igérgetés nem kenyerünk: becsületes, szókimondó, minden léhaságtól ment, magyar lelkü ujságot adunk, a magyar közönségnek valót. Beszéljen helyettünk maga az ujság.

Ime, a szükséges tájékoztató:

A **MAGYARSÁG** politikai napilap megjelen minden délután 8—12, olykor 16 oldal terjedelemben.

Főszerkesztő: *Györffy* Gyula dr. orsz. képviselő, felelős szerkesztő *Benedek* Elek.

Belső munkatársak:

Bedő Albert dr., Földes Géza, Gaál Mózes, Geley József (segédszerkesztő), *Gondos Sándor, Jakab Odön, Jancsó Benedek dr., Papp Viktor, K. Simó Ferenc, Somogyi Endre, Szana Tamás, Cs. Szabó Kálmán, Zólyomi Dezső.*

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva:		Vidéken, postai küldéssel.	
Egy hónapra .	1.— kor.	Egy hónapra .	1.20 kor.
Negyedévre .	3.— kor.	Negyedévre .	3.60 kor.
Félévre . .	6.— kor.	Félévre . .	7.— kor.
Egész évre .	12.— kor.	Egész évre .	14.— kor.

A MAGYARSÁG kiadóhivatala.
Szentkirályi-utca 28.

T. előfizetőinket, kiknek január 15-én lejárt az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megujitására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

IRODALOM ÉS MÜVÉSZET.

A hangversenyek.

Mostanában a hirdetőoszlopok rikitó szinü hirdetései orditó betükkel majdnem minden napra jeleznek egy hangversenyt. Javában benne vagyunk a hangversenyszezonban, amely semmivel sem elmaradottabb az előbbieknél. Sőt a haladás folytonos. Világhirü művészek keresnek fel bennünket s ezek közül sokan nem azért, hogy ez inséges világban a pénzünket elvigyék, hanem hogy a tehetősebbektől összegyüjtsék s visszaadják a mi — szegényeinknek. Hangversenytermeink nagyon ritkán üresek. Budapest közönsége nagyon hangversenykedvelő, mert érzi, hogy «a zene olyan fölösleges dolog, amely a legszükségesebb».

A mostani magaslatra negyven év alatt jutottunk. Szinte hihetetlen gyorsaság, amelynek legfőbb előmozditóját Budapestnek akkor még nagyon német társadalmában látom. Talán erre az egyre jó volt a germanizáció! A német vezetőnemzet a zeneművészet terén s mi akkoz csak tőle tanulhattunk. Látva a szép eredményeket s érezve a nemzetiségnélküli művészet hatalmát, érdeklődéssel mozditottuk elő a zene ügyét s már rég lezártuk magunkról oktatóink kellemetlen hatalmát.

Általánosságban azonban még gyenge zenei életünknek legszebben fejlődő részét hangversenyeink teszik. Ugy vélem, hogy most a legsikeresebben ezek által lehetne fejleszteni hangmüvészetünket. Lássuk a kezdetet! 1860-tól 1870-ig a legtöbbet haladtunk, mert Liszt egész kiséretet hoz magával. A hangversenyek egész özöne árasztja el a fővárost, amelynek ez irányban való fejlődése ellen nincs is panaszunk. Akkoriban királyok, idegen fejedelmek, hercegek járnak Vigadónk hangversenytermébe. Liszt Ferencen kivül *Joachim, Sarasate, Bülow, Wagner* Richard s még igen sok világhirü művész fölkeres minket s bár a fényes kezdetnek nem volt ilyen a folytatása, az utóbbi években ismét magas szinvonalon állunk s elértük azt, hogy hangversenytermeinkben a magyar müvek méltóan foglalnak helyet a külföldi hirességek között s külföldön is megállják helyüket.

Fölötte szánalmas azonban a vidék helyzete. Ezen kellene mindenképpen segiteni! Egy nehány nagyobb városunkban van ugyan zeneiskola, amelyeknek érdemet csunya is lenne kisebbiteni, de legnagyobb részének az a hibája, hogy ósdi szellemet termel. Szándékosan kerüli a müvészeti fejlődés forrongó levegőjét s igy nem haladhat.

Félbenmaradt, ugynevezett «zenetanárok» tanitgatják a gyermekeket a *hangszerkezelésre* s gondolják, hogy ha a *mesterségre* ügyesen nevelték őket, eleget tettek. A kopasz vagy hosszu haju, szemüveges és bársony kabátos jó uraknak a zene *szellemi* tanitására semmi gondjuk. Nem elég, ha a fiu lenyeszeregteti a *Beriot* kilencedik hegedüversenyét s a kisasszony eljátszsza arisztokratikus hidegséggel a *Szüz imáját?* Oh ezek a tanárok a saját cselekedetüket sem veszik komolyan.

Pedig a zenével vagy *komolyan* kell foglalkozni vagy sehogy, mert a müvészet nem léhaság. Ezek a zeneoktatók ugyanazt teszik, mintha engem megtanitanának egy orosz versre, tudnám, hogy egy hires költő irta azt, el is szavalnám, ahol csak lehet; de saját magam egy szót sem értenék belőle.

Nagy baja a vidéknek a zenészeti ügyekben való teljes tájékozatlanság is. A napilapok zenészeti cikkeit annyira sem szokás elolvasni, mint a *sport* rovatot s igy esik meg az az eset, hogy egy hires operaszubrett énekesnőnek nem mertek tapsolni, mert azt hitték, hogy a bécsi operaház tagja. Innen a fővárosból lemenő müvészeket csak divatból és kiváncsiságból hallgatják meg a vidéken. mert nekik a müvészet nem *lelki szükséglet.* S ez pedig minden bajnak az oka.

Ha ilyen tárgyakról gondolkozunk, mindég és mindég csak a külföld szép viszonyai kerülnek szemünk elé, ahol minden nagyobbacska város zenei központ, ahol nem tartják csepürágónak a hangok fejedelmeit és munkásait. Hogy mi még ott nem állhatunk, az természetes. De ha a szekér elakad a sárban, jó hamar kiemelni onnan, mert különben beletagy. A müvészet többi ága szépen izmosodik nálunk, de a zene — ugy látszik — még a gyönyörünek igérkező zenepalota felépitése ufán is mostoha gyermek lesz. Ilyen kezdetén a dolognak nem lehet a keresztülvitelre módozatokat ajánlani, de a kormánynak és közönségnek együtt kellene működni ez elárvult müvészeti ügy felsegitésén. Annál is inkább, mert ez nálunk müveltségi hiány. S a nemzetek müveltségi fokából itélkezni lehet az egész nemzet felett; már pedig *müveltség nem képzelhető müvészet nélkül.* (—pp. —r.)

—

* **Az Erzsébet-emlék biráló bizottsága.** Az Erzsébet-szobor biráló-bizottságába a müvészek a maguk részéről szótöbbséggel *Hauszmann* Alajos és *Rauscher* Lajos müegyetemi tanárokat választották be. A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy a zsüri-tagoknak a pályabiróság hivatalos megalakulása előtt néhány napot ad rendelkezésére, hogy a pályamüveket nyugodtan tanulmányozhassák.

* **Az Otthon estéje.** Tegnap este tartotta az *Otthon* klub első házimulatságát. Az estély hangversenynyel kezdődött. *Ligeti* Juliska Rákosi Jenőnek egy kedves monológját adta elő. Közremüködtek még Burrián Károly, Bendiner Nándor, Delli Emma, Szerémy Zoltán, Fedák Sári. Azután tánc következett, mely a késő reggeli órákig eltartott.

* **Az állásnélküli kereskedelmi alkalmazottak** javára tegnap délután a Vigadóban szépen sikerült hangversenyt rendezett a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete. A hangversenyen, melyen majd kétezeren jelentek meg, V. *Margó* Célia, J. *Singhoffer* Vilma, K. *Hegyesi* Mari, *Szigeti* Józsika, *Somló* Sándor, *Rónaszéki* Gusztáv és *Tapolczai* Dezső müködtek közre.

BUTOR jobb és olcsóbb, mint bárhol ép ugy készpénzért, mint **részletfizetésre,** kapható: **GONDA S.** butorraktárában **BUDAPEST,** csak is **VII. kerület, István-tér 7. sz. a.**

Képes butoralbum 50 filléres postabélyeg beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 5% árengedményben részesül.

* Az **Erdélyi Irodalmi Társaság.** Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg január havi felolvasó ülését. Cs. *Papp* József rendes tag székfoglalójával kezdődött az ülés, aki *Petrarca szerelme* cimen tartott felolvasást, *Versényi* György és *Váró* Ferenc költeményeket, *Kovács* Dezső novellát olvasott fel. A szép számu közönség sürü tapssal jutalmazta a szereplőket.

* **M. kir. Operaház.** *Szoyer* Ilonka tegnap a *Villars dragonyosai* Friquet Rózsi szerepében gyönyörködtette a közönséget. Éneke sokkal jobban tetszett, mint első fellépésekor. E kiválóan szubrett szerepet szépen énekelte el s a lirai helyeken is kifogástalan volt. Egész este sok tapsot kapott. A többi szerepben *Váradi* Margit, *Kertész* és *Hegedüs* jók voltak.

* **Geyer Stefi** fiatal hegedümüvésznőt nagy kitüntetés érte. Mária Jozefa főhercegnő meghivta szombati udvari estélyére, ahol szünni nem akaró tetszés között játszott. Leginkább Hubay Jenő magyar darabjaival aratott sikert.

* A **filharmoniai társaság** hetedik hangversenyét február 12-én rendezi a Vigadó nagytermében. A hangversenyen *Behr* Teréz alt-énekesnő müködik közre. Előadásra kerül Rich. *Strauss* «Also sprach Zarathrustra» cimü müve, *Schumann* D-moll szimfóniája és *Gluck* «Iphigenia Aulisban» cimü nyitánya, amelyet Wagner Richard fejezett be.

* **Szinházak müsora** január 27-én: *Operaház*: Nincs előadás. — *Nemzeti Szinház*: A bor. (Kezdete fél 8 órakor.) — *Várszinház*: Nincs előadás. — *Magyar Szinház*: Lotti ezredesei. (Kezdete fél 8 órakor.) — *Népszinház*: Katalin. (Kezdete 7 órakor.) — *Vigszinház*: Yvette Guilbert társulatának vendégszereplése. — *Uránia*: A hadsereg. (Kedete fél 8 órakor.)

Törvényszék.

§ **Igazságügyi kinevezések.** A király *Márkus* Dezső dr. pestvidéki törvényszéki birót a kassai és *Kuszka* Miklós dr. budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki birót a budapesti itélőtáblához birákká, *Andorffy* Károly dr. budapesti törvényszéki albirót a budapesti törvényszékhez biróvá, *Sándor* Aladár dr. és *Révai* Bódog dr. budapesti büntető törvényszéki jegyzőket a budapesti VI. kerületi, *Stoffer* Albert dr., a budapesti itélőtáblához berendelt birósági jegyzőt a budapesti I—III. kerületi járásbirósághoz és *Bothos* Gyula dr., a budapesti itélőtáblához berendelt birósági jegyzőt a budapesti törvényszékhez albirákká nevezte ki.

§ **A magyarfaló pópa.** E hónap 25-én tárgyalta a szatmárnémeti kir. járásbiróság *Ardeleán* György nyegerfalvai gör. kath. lelkésznek a vallás szabad gyakorlata elleni vétség miatt folyamatban lévő bünpörét. Az ügyészségi megbizott vádat emelt Ardeleán György nyegerfalvai gör. kath. lelkész ellen az 1901 augusztus 25-én *Szamos-Dobon* a gör. kath. templomban elmondott beszéde miatt, melyben a magyarul éneklő hiveket a templomból kiüzve, igy támadt rájuk:

— *Ne piszkoljátok be magyar énekszóval az istenházát.*

A magyarfaló pópa le akarta tagadni ezt a mondását, de a tanuk mind ellene vallottak s a járásbiróság a pópát *hat havi fogházra és 400 korona pénzbüntetésre itélte.*

NYILTTÉR.*)

VÉRGYÓGYITÁS HEMOPATIA

Ezen uj, eredeti gyógymód rendkivüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asthma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, sulyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhüdés és elmezavar ellen. 12 év óta ki lett próbalva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapitójának és egyedüli képviselőjének

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvostanár (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig. Dijazott levélre válaszol.

Betegeket intézetén kivül is kezel. — Neház betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

Negyvenkilenc székely községről.

Sz.-Keresztur, jan. 25.

A székelykereszturi Székely Társaság január 22-én tartott ülésében több kebli ügy elintézése után kimondotta, hogy megkeresi a Székely kamarát, találja módját, hogy a Börödbe adott szalmakalap varrógép kezelésében a nép oktattassák ki, mert korábban idegenkedett a tanulástól, mivel azt hitte, hogy utólag megfizettetik vele a tanitás árát. Most a nép szeretné a gépet használni, de nincs, aki kioktassa és minden egyes kalap megvarrásáért a gépen 5—6 krt kell fizessen.

Ez után felolvastatott László Gyulának a Székely Társaságokról irt röpirata.

Hosszas és értékes eszmecsere közepette vitatta meg a Társaság Mika Ottokárnak «A székelykérdés lokális megoldása» cimü munkája érdekében beküldött kérdőpontokat. Az egyhangulag megállapitott feleleteket közreadjuk, mert érdekes világot vetnek a székelyföld 49 községe életnyilvánulásaira.

1. Melyek azok az okok, melyek miatt a nép anyagi jólétében stagnál, előre haladni nem tud, vagy éppen visszaesést mutat?

A kisgazda és munkásnép nem tud annyit keresni, hogy a tulfokozott igényeknek, (fényüzés), a folyton szaporodó közterheknek eleget tehessen. A birtokososztály hasonló okokból apránkint ráfizet a föld jövedelmére, mert az igények és közterhek, valamint a drága kölcsönök kamatait a föld már nem hajtja ki a feltünően olcsó napszámbérek mellett sem. Minden adókulcs ugy van megállapitva, hogy az a legkisebb birtokkal rendelkező gazdákat érzékenyen sujtja: egy 100 m² földterülettel biró napszámos földje után 16 korona adót fizet; akinek birtoka ezer korona hasznot hajt, az állami adóba 160—200 koronát fizet, mig az ugyanilyen jövedelmü hivatalnok csak tiz koronát s még a községi terhekben sem vesz részt; egy ügyvédkinek 5—6 ezer korona jövedelme van, elég, ha 30 korona adót fizet; a helyi körorvos 8 koronával fizet kevesebb adót, mint Erdély leghiresebb orvosa stb.

A takarékpénztárak minden gazdasági életet megzsibbasztottak nagyszámu, apró váltókölcsöneikkel.

A marhatenyésztést visszafejlesztette a közös legelők megszünése.

A munka-uzsora, mely abból áll, hogy egyesek husz filléres kölcsönöket adnak téli időszakban egy-egy nyári napszám fejében.

Az italmérések nagymérvü elszaporodása.

2. Mi módon véli vidékén a nép anyagi jólétét előmozditani?

Az adózási rendszer megváltoztatása által. Az adókivető bizottság megszüntetése és helyesebb adókulcs megállapitása által. E bizottságokban ily érvelések is fordulnak elő: Minél több a gyermek, annál többet kell keresnie a családfőnek, tehát annál több adót is kell kivetni rá.

A mezőgazdasági rendszer megváltoztatásától, mert a gabona növények termelése e vidéken nem hajt jövedelmet.

Az állattenyésztésnek egészséges alapon való kiterjesztésétől.

A könnyelmü adósságcsinálást lehetőleg korlátozni. Oly hitelforrást nyitni, mely 6 százaléknál magasabb kamatu kölcsönt ne adjon.

3. Vannak-e a vidékén a népjólétet előmozditó intézmények?

Megyei gazdasági egylet és hitelszövetkezetek, melyek a székely nép érdekeit nem szolgálhatják mostani szervezetükkel.

4. Alkalmas-e a vidék valamelyes háziipari foglalkozás meghonositására vagy már ilyen létezőnek tökéletesitésére?

A szita- és cserépedénykészités, szalmakalapfonás, faedények és gazdasági eszközök készitése több községben háziiparszerüen üzetik.

Nemes füzek ültetése által meghonositható volna még a kosárfonás.

5. Minő intézmények létesitését látja kivánatosnak vidékén?

Földmives-iskola; gazdasági ismétlőiskolák létesitését gyakorlati alapon. Ingyenes, népszerü felolvasások, előadások rendezését. Ipari szövetkezetek létesitését.

6. Szükségesnek látja-e a kormány beavatkozását a bajok orvoslásánál?

Kivánatos, sőt okvetlen szükséges a kormány hathatós támogatása, de kormánybiztos kiküldésére még nincs szükség. Fizetéses megyei gazdasági előadói állás szervezése is szükséges.

7. Milyen a nép általában, erkölcsös, munkás, takarékos, megbizható?

Az eladósodott, elcsüggedt, elkeseredett nép nagy mértékben adja át magát az iszákosságnak és kártyának. Elkeseredését fokozta a székelyegyleti takarékpénztár bukása s a csüggedését fokozza az a napról-napra terjedő nembánomsága a népnek: hiába fogok már akármihez, mert már nem lehet itt megélni.

A vadházasságok nagy mérvben el vannak terjedve; az erkölcsi érzék kezd meglazulni. Különben a büntetendő cselekmények száma feltünő kevés; 49 községből egy év alatt 170 egyént itéltek el. Az utolsó 35 év alatt rablógyilkosság egyszer sem fordult elő.

A székely munkakedve, főleg a nagy elkeseredés miatt, feltünően csökken.

Megbizhatósága ellen nem lehet még kifogást emelni.

A takarékosság netovábbja a székely, de a szép és hasznos tulajdonságából is kezd kivetkőzni, mert jövőjében nem kezd bizni, amit fokoz az is, hogy sok ezer székely ember apró betétjei a csődbe jutott banknál veszélyeztetve vannak.

Szomoru kép ez, a székelyföld egy darabjáról; vajha a többi vidékekről kedvezőbb képet festhetnének a testvér társaságok.

A székelyföldi lenkikészitő gyár az őszön nyilt meg Székely-Kereszturon az első székelyföldi lenkikészitő gyár. Az első évi, igen sikerült, termés feldolgozása most van folyamatban. Erdekes vendégei voltak e kis gyárnak a napokban. Egyik szász község tiz kisbirtokosát vezette a gyár megtekintésére a falu papja és tanitója. Megvizsgáltak a gyárban mindent töviről-hegyire; minden lehető felvilágositást megszereztek a len termelésére és kikészitésére vonatkozólag acélból, hogy ők magok, saját erejükön és állami támogatással szintén létesitsenek ilyen gyárat egyik szász községben. Teljes megelégedéssel távoztak, azzal az erős elhatározással, hogy a lentermelést már az idén megkezdik. Vajha minél több székely község lakossága és annak vezetősége gondolkozna igy s meg volna közöttük az a kölcsönös bizalom — mit a szászok részéről ez esetben is tapasztaltunk!

—

Erdészeti kinevezések. A földmivelésügyi miniszter a magyarországi kincstári erdőket kezelő erdőtisztek létszámában a következő erdőgyakornokokat, ugymint: Matusovits Károlyt az ungvári főerdőhivatal, Kacsó Andrást a szászsebesi erdőhivatal, Hayden Gyulát a bustyaházai erdőhivatal, Véssey Mihályt a liptóujvári főerdőhivatal, Irinyi Aurélt a bustyaházai erdőhivatal, Török Aladárt a kolozsvári erdőhivatal, Szabó Kálmánt pedig a lugosi erdőigazgatóság kerületébe erdészjelöltekké nevezte ki. Továbbá Janoviczky Béla és Schmuck Hugó ideiglenes minőségü erdőgyakornokokat állásukban véglegesitette.

Erdőbirtokosok kárpótlása. A védő erdők miatt a hegyes vidékeken a legeltetés oly szük határok közé szorul, hvgy az igy szenvedett károkat nem egyenliti ki az erdőbirtokosok állami adójának elengedése. A *Hunyadvármegyei Gazdasági Egyesület* részletesen kidolgozott emlékiratában, melyet az összes társegyesületnek s az országos szövetségnek is megküldött, az erdőtörvénynek olyan revizióját sürgeti, mely a véderdők kiterjesztése következtében kárt szenvedő birtokosok kárpótlását biztositaná.

Székely földmivesek segitése. Levelezőnk irja: A marosvásárhelyi agrár-takarékpénztár szombaton tartott igazgatósági ülésében Fenyvessy Soma dr. inditványára elhatározta, hogy székely kisbirtokosoknak kedvező feltételek mellett 1000 koronától kezdődő törlesztéses kölcsönöket nyujt. A magas kamatu s rövid lejáratu kölcsönökkel terhelt kisbirtokok mentésére irányul ez a törekvés, kiterjedőleg az összes székely vármegyékre.

Az udvarhelymegyei gazdasági egyesület e hó 25-én tartotta közgyülését, melyen a tagok igen nagy számban jelentek meg. A közgyülés elhatározta, hogy belép a magyar gazdák országos szövetségébe. Majd elhatározták, hogy a székelyegyleti takarékpénztár betevőit a lelkészek által községenkint felhivják követeléseik bejelentésére és a földmivelési minisztert felkérik, hogy kiválóbb tenyészanyag beszerezhetése végett bocsásson 30—40.000 korona kölcsönt az egyesület rendelkezésére és egyuttal 450 métermázsa tavaszi buza-, rozs- és zabvetőmagot kérnek.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készáru-üzlet.

A mult hét záróórájában kitört nagy «hausse» ma a készárüüzletben nyert megnyilatkozást; a malmok majd minden ajánlatot magukhoz váltottak és igy ma az összforgalom 45.000 mm.-ra rugott, az árak pedig 5—10 fillérrel emelkedtek.

Tiszavidéki: 500 mm. 78·5 k. 9.90 korona, 500 mm. 797 k. 9.90 korona, 300 mm. 80 k. 9.77·5 korona, 300 mm. 78 k. 9.85 korona, 100 mm. 79 k. 9.85 korona, 100 mm. 79 9.82·5 korona, 100 mm. 78·5 k. 9.85 korona, 100 mm. 78 k. 9.80 korona, 300 mm. 78 k. 9.72·5 korona, 200 mm. 78 k. 9.65 korona, 500 mm. 78 k. 9.70 korona, 200 mm. 77·5 k. 9.70 korona, 100 mm. 77 k. 9.72·5 korona, 9000 mm. 77 korona.

Marosi: 2200 mm. 78·5 k. 9.80 korona, 900 mm. 77.5 k. 9.80 korona.

Fejérmegyei: 500 mm. 77 k. 9.77·5 korona, 150 mm. 75 k. 9.50 korona.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 78 k. 9.65 korona, 400 mm. 77·5 k. 9.70 korona, 100 mm. 77 k. 9.55 korona, 450 mm. 76.5 k. 9·65 korona.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 78 k. 9.65 korona.

Bácskai: 100 mm. 75·2 k. 9·55 korona.

Bánsági: 5000 mm. 76 k. 9.55 korona.

O-Becsei: 2000 mm. 75·5 k. 9.57·5 korona.

Bajai: 2600 mm. 74·6 k. 9.30 korona.

Szerb: 2000 mm. 74 k. 8.92·5 korona.

Román: 100 mm. 75·6 k. 9.20 korona, 200 métermázsa 74·5 k. 9.20 korona, 100 mm. 73 k. 8.70 korona, 100 mm. 73·5 k. 8.70 korona.

Raktáráru: 4000 mm. 78·4 k. 9.95 korona, 1500 mm. 77·3 k. 9.72·5 korona, 4730 mm. 77 k. 9.65 korona, 3000 mm. 76.3 k. 9.57·5 korona, 1000 mm. 76·2 k. 9.60 korona, 3000 mm. 76·2 k. 9·57·5 korona, 2000 mm. 75·9 k. 9.55 korona.

Rozs: 500 mm. 7.97·5 korona, 100 mm. 7.97·5 kor., 400 mm. 7.82 korona, 200 mm. 7.82 korona, 100 mm. 7.77·5 kor.

Arpa: 300 mm. 6.15 korona, 100 mm. 6.15 korona.

Zab: 100 mm. 7.65 korona, 200 mm. 7.62·5 korona, 150 mm. 7.62.5 korona, 100 mm. 7.55·5 korona.

Folyó hó 24-én este 6 órától folyó hó 26-án este 6 óráig

	érkezett	elment
buza	18340 mm.	100 mm.
rozs	2589 »	100 »
árpa	4900 »	— »
zab	2413 »	— »
tengeri	781 »	— »
repce	— »	— »
liszt	502 »	14981 »
korpa	— »	2962 »

Határidőüzlet.

Változatlan irányzat mellett a forgalom korlátolt maradt és az árfolyamok csak lényegtelen csökkenést tüntetnek fel.

Délben jegyez:

áprilisi buza	9.52—53
októberi buza	8.46—47
áprilisi rozs	7.98—8.00
áprilisi zab	7.55—56
májusi tengeri	5.35—36
juliusi »	0.——0.—

Érték-tőzsde.

Előtőzsde:

Osztrák hitelrészvény	—		652.—	—.—
Magyar hitelrészvény	—		—.—	—.—
Korona járadék	—		—.—	—.—
Leszámitoló	—	—	—.—	—.—
Jelzálog			476.50	—.—
Rimamurányi		—	486.—	—.—
Államvasut	—	—	670.50	—.—
Déli vasut	—	—	—.—	—.—
Alpesek	—	—	380.—	—.—
Városi villamos		—	—.—	—.—
Közuti villamos		—	—.—	—.—
4 száz. fővárosi kölcsön		—	—.—	—.—
Magyar jég- és viszontb.		—	—.—	—.—

Zárlat:

Osztrák hitel	—	—	652.50	—.—
Magyar hitel	—	—	—.—	—.—
4% arany	—	—	—.—	—.—
Korona járadék			—.—	
Leszámitoló bank		—	—.—	—.—
Jelzálog	—	—	478.—	—.—
Rimamurányi	—	—	488.—	—.—
Államvasutak	—	—	671.25	—.—
Déli vasut	—	—	—.—	—.—
Alpesek	—	—	—.—	—.—
Keresk. bank	—	—	—.—	—.—
Salgótarj.	—	—	—.—	—.—
4 száz. fővárosi kölcsön		—	—.—	—.—
Városi villamos		—	310.50	—.—
Közuti villamos		—	—.—	—.—
Magyar jég- és viszontb.	—		—.—	—.—
Bazilaki	—	—	—.—	—.—

A szerkesztő postája.

(Kéziratokat nem adunk vissza.)

G. S. Miskolc. Vasárnap jön,

M. J. M.-Vásárhely. A felelős szerkesztőt nem találta itt on a levele. Egyébként eligazgatjuk ezt a dolgot a maga rendje és módja szerint. Majd meglátja: hogyan.

Pont. A vigécalkalmattankodást pompásan rajzolja meg s ha mégsem közöljük, ez onnét van, mert ez esetben *komoly* becsapásról nem lehet szó.

K. A. Sz.-Udvarhely. Megkaptuk. de még nem került sor az elolvasásra.

K. J. Bukarest. Kivánsága szerint intézkedtünk.

Figyelő. Az egyiknek közlésére — hát' Istennek — nem volt szükség; a másiknak sorát ejtjük.

S. E. Dicséretes érzések, de a formában még gyönge. Olvassa, tanulmányozza jelesebb költőinket, s idővel irhat közölhetőt.

N. B. F. Az előbbi üzenet szól önnek is. Utirajzot, ha jó, szivesen közöljük.

E. S. (Sóvárad.) Kissé elnyujtotta. A versben hiba, ami a prózában esetleg erény. Nem közölhetjük.

B. L. (Budapest.) A tárgy nem volna rossz, de az ilyen történeteket jól meg kell irni.

A. M. (A levél.) Jön.

Siculus. Kézdivásárhely. Miután a cikk — amint látjuk — a helybeli lapban már megjelent, nem közöljük egész terjedelmében, de mindenesetre szóvá tesszük annak az iskolának a dolgát, felemeljük szavunkat az érdekében.

Tanitóképezde önképző köre. Sz.-Keresztur. A jövendő tanitók szép levelét nagy lelki gyönyörüséggel olvastuk. Csak előre!

L. Gy. M.-Vásárhely. A cimet megváltoztattuk.

L. H. M. Leszkovica. Utána nézünk s értesitjük.

Laptulajdonos a «Magyarság» kiadóvállalata.

HIUSÁG.

Regény. 15

Irta: Gaal Mózes.

Azután, mintha valami nagy öröm szállotta volna meg, el kezdett énekelni. Se hangja nem volt, se hallása, mégis énekelt. Miért no? Őt ezért külön nem fizették s hányszor énekelnek hamisan azok, akiket megfizetnek.

Ezalatt Olga felöltözött. Egy kapcsot kellett a derékon hátul bekapcsolni.

— Marcsa, tiszta a keze? — kérdezte a másik szobából kilépve.

— Hát, ha az ember hamut kotor ki ebből a kicsi csészéből, nem lehet olyan tiszta, mint a patyolat . . . Be szép a ruhád!

— Siessen, Marcsa! Törülje le előbb a kezét!

A szájtáti Marcsa még tovább is bámulta Olgát.

— Még a grófkisasszonyok sem lehetnek szebbek!... A házmesterné azt mondta. hogy —

— Nem vagyok reá kiváncsi! . . . Készen van már? — mondá idegesen Olga, hamuszin kesztyüjét huzogatva fel. — Menjen, keresse meg a sárcipőmet!

— A házmesterné csuf —

— Mondtam, hogy nem akarom hallani!

— Hát akkor nem mondom meg. Különben is az öreg naccságára haragszik . . . Jaj, be igazi csepp lába van a kisasszonynak! Mégis sokat kóstál a cipője. Másé csak cugos, ez gombra jár!

Olga hálát adott az Istennek, mikor künn volt az ajtón. Még visszakiáltott:

— Marcsa, ne engedjen be senkit! — Aztán becsapta az ajtót és elhaladt az ablak előtt. Marcsa még az ablakból is utána nézett.

A kapuban ismét találkozott azzal a fiatal emberrel, akit egyszer otthon látott. Megint köszönt neki. Szépen, becsületesen köszönt, mert még a köszönésekben is lehet becsületesség.

Olga gyorsan haladt el mellette, nagyon sietős volt az utja, mert tizenegyre már otthon kellett lennie, s átöltözve várni a mamát. A papánál is kell legalább egy félórát töltenie. Ut közben eszébe jutott, hogy talán egy-két narancsot kellene venni. A papa nagyon szereti a narancsot. De aztán elhagyta. Az utca-kanyarulatnál véletlenül visszanézett, s ujra megpillantotta azt a fiatal embert. Azt hitte, hógy kiséri őt. Kezdett szörnyen boszankodni. Még kétszer visszanézett, kiváncsi volt, hogy vajjon igazán kiséri-e?

Valóban kisérte.

Bement egy füszerkereskedésbe, vett öt narancsot.

Csak azért vette, hogy ez alatt az a fiatal ember tovább haladjon. Különben a papa ugy is szereti a narancsot — gondolta magában.

Mekkora lőn a meglepetése, midőn a papa szobájába benyitva, már ott találta Darvast.

Haragos pirosság öntötte el az arcát. Kihivó daccal nézett reá, s aztán az apjára, aki hálókabátjában az öreg pamlagon ült:

— Kisztihand, papa! . . . Talán zavarom hivatalos ügyben? . . .

— Nem zavarsz.

Olga kérdőleg nézett apjára, s aztán Darvasra.

— Nem emlékszel már? . . . Darvas Gábor ur! . . . Ügyvéd.

— De igen! . . .

— A kisasszony valószinüleg elfelejtett, mert a köszönésemet is ugy fogadta . . . Átmegyek az udvari szobába, hogy . . .

— Maradj itt, öcsém! — mondotta Varjas ... Te leány, ülj ide mellém. Tudnod kell, hogy megváltoztak a dolgok. Beteg voltam . . .

— Szegény papa!

— A betegség pénzbe kerül. Az iroda nem hajtott semmit. Ma hajt, szépen hajt. Ezt Darvas Gábor öcsémnek köszönhetem.

— Nem értem, papa . . . igazán nem értem.

— Darvas öcsém eljön mindennap és dolgozik apád helyett. Darvas —

— Ne beszéljünk erről, bátyám — vágott közbe Darvas. Az irásokat magamhoz veszem s megyek a tárgyalásra. Hadd beszélgessenek nyugodtan.

Olga bámulva nézett arra a fiatalemberre. Meg is zavarodott. Nyilván csak azért nem nyujtotta neki a kezét, mikor az aktacsomóval a hóna alatt eltávozott, hogy az apa és leány nyugodtan beszélgethessenek.

— Ez ember, leányom! . . . . A sziv embere!

— De papa fizet neki, ugy-e? Ő az ügyvédbojtár?

— Én csak inasa lehetnék. Ő tart engem és Rozálit.

— Érdekes dolog!

— Bolond szó, leány, nem érdekes, hanem nemes dolog.

— Papa most már jobban van, ugy-e? . . . Nagyon aggódtam, nagyon sajnáltam — —

— Igen, . . . azért nem látogattál meg, — tevé hozzá Varjas csöndes, nyugodt hangon.

— Ó, papa, hogy lehet igy beszélni. Igazán, annyi a dolgom. Minden napnak meg van a programmja. Sokat kell zongoráznom. Jövő héttől kezdve énekórákat is kell vennem. A mama szeretné, ha — ha —

— Mit?

— Ha bejuthatnék az operához. No, ezt még nem kell komolyan venni, tudja, hogy a mamának mindig vannak tervei. Az operaénekesnőknek fényes a fizetésük, van hirük, nevük, dicsőségük, s a mama —

— Állj meg, gyermek! Ámig neved az én nevem is, énekesnő nem lesz belőled. Ezt megmondhatod otthon, ha akarod.

— Ne beszéljünk róla, papa! . . . Higyje el, ugy fáj nekem, ha arra gondolok, hogy igy kell élnünk. Aztán ez a Darvas is! . . . A papa ugy szólván az ő kegyelméből él —

— Téged bánt ez? . . . Varjas mosolygott.

— No igen, vagy nem lealázó gondolat, hogy egy idegen szerezi a kenyeret?

(Folyt. köv.)

A téli idény beáltával el ne mulassza senki saját érdekében áruházunkat fölkeresni.

1 **remek** ruhára való **szövet** duplaszéles --- --- --- --- --- --- --- 1·80
Gyönyörü mosóruhára való kelme --- 1·40
Remek flanel ruhára vagy pongyolára 1·12
Legjobb minőségü flanel egész ruhára --- 1·68
1 gyönyörü blouzra való **selyem** --- --- 2·45
1 készlet ágy- és asztalteritő **3 drb** --- 4·50
2 ablakra való függöny remek szinnel --- 2·50
1 atlasz cloth paplan minden szinben --- 3·80
1 remek blouzra való **bársony** --- --- 1·80
1 kész selyembrocat felsőszoknya --- 7·—
1 szerpentin szoknya fin. szövetből --- 3·50

és még száz meg száz itt fel nem sorolt cikk leszállitott árak mellett kapható.

Női gyászruhák 4 óra alatt 10 frttól kezdve készittetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Kedden, 1902 január 28-án.

M. KIR. OPERA.
Valkür.
Kezdete 7 órakor.

Nemzeti szinház.
A vörös talár.
Kezdete fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Ádám és Éva.
Kezdete fél 8 órakor.

VIGSZINHAZ.
Yvette Guilbert és társulatának vendégjátéka.
Kezdete fél 8 órakor.

Magyar szinház.
Lotty ezredesei.
Kezdete fél 8 órakor.

URANIA.
A tánc.
Kezdete fél 8 órakor.

HATSCHEK MIKSA
Optikus (azelőtt Váci-utca) **most:**
IV., Eskü-ut 5. (Klotild-palota.) } Budapest
A „Belvárosi Kávéház" mellett. }
Jelmez- és népviseletü-fényképek (szines) nagy választékban.
Szinházi látcsők 4 frttól feljebb. **Vadász- és verseny-távcsők** 8 frttól feljebb. **Szemüvegek, orrszoritók** és **lorgnetták** 1 forinttól feljebb. **Légsulymérők** 4 frttól felj. **Hőmérők** 40 krtól felj
Műszemek dús választékban, (nálam minden fájdalom nélkül be is tétetnek.)
Fényképező-gépek 75 krtól illetőleg 3 forinttól (nagyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi árért.
Kirchner-féle citera-gitár és hegedü-húrok.

Vigyázzunk egészségünkre,
mit az I-sö és II-dik számu Vogler-féle **József táptea** biztosit. **I. számu:** köhögés, nehéz lélegzés, asztma, melibajok és elnyálkásodás ellen. **II. számu:** nehéz emésztésnél, székrekedés, vértisztitó gyanánt orvosi szaktekintélyektől melegen ajánltatik. Ára dobozonkint 25 kr., 10 darabnál az összeg előzetes beküldése mellett portómentes. **Kapható: Vogler József Budapest, Rökk Szilárd-utca 5. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszertárában Budapest, Szabadságtér.**

Szabadalmazott
Sport-fénymáz.
Minden lehető szinü fénymázt, mint pl. sárga, barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta fekete fénymázt gyártok. Szines fénymázaim használásánál ugyanazon eljárás szükséges, mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöp viz öntendő, kis tiszta kefével a cipő bekenendő és egy másik tiszta kefével kifényesitendő. Ennek megtörténte után a cipők ujaknak megfelelnek. Világos fénymázaim nyers bőröknél is használhatók és pedig mindig csak ugyanazon eljárás, mint a fekete fénymáznál.
LUSTIG MIKSA
sport-fénymás minden szinben.
Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

Első hazai zongoragyár!
HEVESI BALÁZS UTODA HARKAI M.
zongoragyáros, állami iskolák szállitója
ajánlja saját készitményü zongoráit, mely versenyez bármely külföldi zongorákkal.
Budapest, Deák-tér 6. szám.
(Anker-udvar.)
Alapittatott 1800-ban.
Milleniumi nagy éremmel, kitünő jó és szép munkahaladás, jó izlés, versenyképességért; 1893. évi ipar, egyesületi ezüst-éremmel kitüntetve.
Elvállalok minden e szakmába vágó javitást, hangolást és levágást.

Iszákosság!
Ezen ocsmány bűn leggyorsabban és legbiztosabban, az ANGYAL-gyógyszertárban, orvosi rendelvény szerint készült «**ANTIKOHOL**» által gyógyitható még oly esetekben is, a hol minden más szer hasztalan volt.
Egy adag 5 korona, dupla adag — régi bajnál — 9 koronáért, a összeg előleges beküldése ellenében költségmentesen küldetik
Huszár Adolf
ANGYAL-gyógyszertárából Ujpesten, Templom-tér 1/M.

Minden gondot és fáradságot
megtakaritanak a t. butorvevők, ha egyszerüen a régi, elismert hirnevü
Sárkány és Schütz
butorcéghez,
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 12. szám alatt
a New-York kávéhazzal szemben
fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajtáju massiv kivitelü butoroknak a legjutányosabb árakon frásbeli jótállás mellett.
Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget
Sárkány és Schütz
butorcég, kárpitosok és diszitők
Budapesten, VII., Erzsébet-körut 12. sz.
a New-York kávéházzal szemben. 52

Legjobb árban veszem s forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok
PRÜCKLER J. C.
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

KÁVÉ
tartós vászonzacskóban
4½ kiló Cuba kávé frt **7.50**
4½ « Gyöngy kávé « **7.50**
Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Sanid labdacsok
befecskendezés nélkül!
A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer
férfiaknál és nőknél
egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdacs tartalommal és használati utasitással **6 korona.** — Vidékre 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvéttel.
Kapható a
„Magyar király" gyógyszertárban
Budapesten, Marokkói-u. 2.

Olcsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, fényezett	30 frt	1 ebédlőszék, ó-német stil	3.50 frt
2 ágy, fényezett	22 frt	1 iróasztal, 3 fiókos	16 frt
1 éjjeli szekrény, fényezett	8 frt	1 hálószoba, matt, diófa	100 frt
1 mosdó, 2 ajtós, fényezett	14 frt	1 hálószoba, faragott	130 frt
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	30 frt	1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	55 frt
2 ágy, magas, diófa, matt	26 frt	1 garnitura selyem-behuzat	80 frt
1 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	8 frt	1 garnitura plüss-behuzat	80 frt
1 kredencz, 4 ajtós, fülkés, faragott, márv.	46 frt	1 szalon-asztal	10 frt
1 diván, magas támlaszőnyeggel	40 frt	1 konzol márványnyal és tükör	26 frt
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	12 frt		

Nagy választék egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

DÓSA KÁLMÁN fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, Sas-utcza sarok, I. emelet

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fölvilágositást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeget beküldik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők az apró hirdetések postautalványnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könynyen elfér. Az eljárás igen egyszerü, mert mindenki kiszámithatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban, Szentkirályi-u. 28. sz.

Tojás, szárnyas és vaj,

téa- és főző vajat, disznóhust, szalonnát, zsirt, füstölthust és kalbászt, ugyszintén sárga és kifli burgonyát vásárol a Mezőgazd. Terménykereskedés minden mennyiségben készpénzért. Mathäus Kirner, Wien, XVI. Enenkelstrasse 28.

Használat előtt. Használat után.

Millió hölgy használja a „FEEOLIN"-t.

Kérdezze csak háziorvosát, hogy a „FEEOLIN" nem-e a legjobb kozmetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak. **A legtisztátalanabb arc és a legcsunyább kezek** előkelő, üde finomságot és alakot nyer a „Feeolin" használata által. A „Feeolin" 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállitott szappan. — Jótállunk továbbá, hogy az **arc redői és ráncai, bőratkái** (mitesser) és **arcpörsenések** (wimmerli) stb. a „Feeolin" használata által nyomtalanul eltünnek. A „Feeolin" legjobb hajtisztító — hajápoló — és hajszépitőszer, megakadályozza a hajkihullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. — A „Feeolin" egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztitószer. A ki a „Feeolin"-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnali visszaadására, ha a „Feeolin" használata nem sikeres. Egy darab ára **1 kor., 3 darab 2·50 kor.**, 6 drb **4 kor.**, 12 darab **7 kor.** Egy darab utáni porto 20 fillér, 3 darabon fölüli 60 fillér. Utanvéttel 60 fillérrel több. Megendelhető **FEITH M.** főratárában Bécs, VII., Mariahilferstr. 38.

Kellemes

mellékfoglalkozás bárkinek, csakis vidéken, ki olvashatóan ir, 50 frt havonként könnyen megkereshető. Cim: Magyar Irodalmi vállalat. Budapest, Csányi-u 4. Válaszbélyeg melléklendő. Minden levélre válaszolunk.

Kárpitos

munkát olcsón készitek háznál is, felszólitásra házhoz jövök. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

BUTOROK

uj, valamint csak kevéssé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárólhatók Budapesten, VI., Gyár-utcza 2., a Vakok intézetével szemben.

Szabás,

varrás és mintarajzolásban alapos oktatást nyernek intelligens hölgyek egy hónap alatt. Tandij 10 forint. Minden hölgy varrhat magának. Francia minta 50 kr. Tankönyv magántanulásra kapható. Elegáns ruhák jutányosan elkészittetnek. Cim a kiadóban. 3033

Köpecen,

Gedeon Máthé üzleti helyisége 6 évre kiadó, az üzlet 20 éve fennáll, füszer, sör, bor, poharozás és szesz kimérés, dohány, só, bélyegárulás, a fő piac-téren egy 20 méter hosszu, 8 méter széles uj épületben, 1 üzleti, 3 szoba festve, 2 kamra, 2 pince, 1 jégverem, szabad felső padlás hjazatt, 2 raktár, 1 kocsiszin, 1 istáló, 2 sertésol, 1 tekepálya, 1 kut és kövezet udvar, az egész üzleti beltelek 1 évi 240 frt bérért megkapható, további levelezéssel bővebben értekezhető.

Telek az alsó-rákosi

réteken, szemközt a «Sárga csikóval», 400 négyszögöl kiterjedésben, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban. 2035

Eladó

gömbölyű fenyő szőlőkaró **Farkasfán Szent-Gotthárd** mellett (Vasm.) **Poór István** tanitónál. 2036

Alkalmi

ajándéknak villany- és légszeszcsillár vagy villanyos figura, olcsón kaphatók

FARAGÓ FERENC
VI., Andrássy-ut 46., sz. Gyár-u. sarok.

Vegyszerek, gyógyáruk kötszerek, pipere- és illatszerek, ajánlható legjobb bevásárlási forrása

KARTSCHMAROFF A.
szerecsen drogeria
BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 39. szám

BUTOR

készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban
FUCHS BODOG-nál kapható
Budapest, József-körut 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cs. Szabó Kálmán regényei.

EGY IFJU GRÓF TÖRTÉNETE. Regény. Ára 2·40 K.
NEDA. Regény. Ára ... ... 2·40 K.
TÉVESZTETT UTAKON. Regény. Ára ... 2.— K.
RAJONGÓ. Regény I kötetben. Ára ... ... 4.— K.

Megrendelhetők lapunk kiadójában:
VIII., Szentkirályi-utca 28/a.

Férfiak ingyen kapnak

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszitett erőt ujra meghozza. Próbacsomag s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok, akik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket.

Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, ahonnan a csomagot rögtön elküldik.

Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni:

A levelet igy kell cimezni:
State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amérika.
A levelek mindig bérmentesitendők.

Asztalos és kárpitos

BUTOROK

egyes darabok vagy egész berendezések
kizárólag saját szolid gyártmányok,
készpénz és részletfizetésre
Glück József cégnél
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 32. szám.

Próba szerencse!

Kétkrajcáros papirlapon tett megrendelése elegendő, hogy meggyőződést szerezzen cipőim jóságáról, mely ha nem felelne meg, a pénzt haladéktalanul visszaadom. Minden cipőért egy évi jótállást vállalok, ha az általam föltalalt **GUZI** kenőcscsel, melyet ingyen adok, bekeni. Mértéknek elegendő egy papirlapon haris nyában a lábtalp rajza.

Kérje képes árjegyzékem ingyen.

Férfi sima ixcipő... ...	3.—	Női zergebőr, cugos vagy füzős	3.—
Férfi elegáns vix, füzős	3.20	Angol box-calw-bőr, vagy szalonlakk, füzős vagy gombos...	3.50
Sárga bagaria füzős, ...	3.50		
Box-claw-bőr, v. szalonlakk, elegáns, füzős ...	4.—		

Agulár Dávid fia

Budapest, Deák-tér 6. Király-u. sarok.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerités.

Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisü, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető par év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik.** Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték. Oriási jövedelmet biztositó voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Szines tenynyomatu **főárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen** kivül még egy olyan könyvet kap azzal ki azt cimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll, **kik rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közleményeк foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim:
»Érmelléki első szőlőoltvány-telep« Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid

Iróasztalok,

Könyvszekrények

mindenféle kivitelben és formában
legolcsóbb áron kaphatók
Dudik Jánosnál
BUDAPEST,
VII. kerület, Rózsa-utcza 34. sz. alatt.
Árjegyzékek 60 fillér beküldése ellenében küldetnek.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánvéttel küld

1 kiló háztartási kávé	frt	1·15	1·20	1·30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé ...	«	1·40	1·60	2·—
1 kiló Mocca-kávé...	«	1·40	1·60	2·—
1 kiló Arany Jáva	«	1·40	1·60	2·—
1 kiló igen finom pörkölt kávé ...	«	1·30	1·60	2·—

Eisele-kávéraktár

BUDAPEST,
Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.